

אביחי

חניך

מדריך

לוחם

אביחי - לזכרו.

"ייד לשריון" בלטרון
מרכז מיידע

התוכן

(1) תולדות חיים	(5) תקופת צה"ל
(2) השכלה	(6) הנצחות
(3) משלחת גדנ"ע אוויר לחו"ל	(7) מכתבי תנחומים
(4) פעילויות:	(8) התכנסות חברים להעלאת זכרו
א. התנדבות	(9) דברים משלו
ב. תחביבים - צייד חתימות	(10) דברי משפחה
ג. צילום	

ייד לשריון" בלטרון
מרכז מידע
סימון: PC99007
ב (77)
מסי פריט: 5227/1

תולדות חיים

בהיותי בן 9 העתקנו מגורנו לירושלים הבירה - בה סימתי את ביה"ס היסודי ואת ביה"ס התיכון שלי האוניברסיטה

העברית. הייתי בצופים. אהבתי מוסיקה ולמדתי לנגן על אקורדיון. אהבתי לטייל והייתי חבר במועדון "נחמיה". גיליתי עניין במטוסים והייתי חבר בקלוב לתעופה. בהיותי בן 16.5 זכיתי להיכלל במשלחת גדנ"ע אוויר, שיצגה את ישראל בחו"ל.

הרבה התלבטתי אם להגיש מועמדותי, אך לאחר שהגשתי - שקדתי ללמוד הרבה על חילות האוויר ועמדותי בבחינות המרוכות. רק שמונה נבחרו מבין מאות מועמדים מכל הארץ. ביקרתי לראשונה בחו"ל במסגרת משלחת זאת - בבלגיה,

"נולדתי בכפר-ילדים, אלוני-יזחק, כפברואר 1952. ביתי, כבתים האחרים באותו כפר, היה חבוי בין אלונים עתיקים, שהושחתו- ובחלקם נגדעו - בימי שלטון התורכים. צעירים ומבוגרים באותו כפר שיקמו את העצים ושתלו גם שתילים רכים. בט"ו בשבט אותה שנה, שבוע ימים לאחר שנולדתי, נטעו שתילים גם לכבודי. ידיד של הורי, שאחר כך היה ידידי ואהבתי, אמר: בחגיגת ט"ו בשבט, שנטיעת העצים הולמת את המאורע, גם הם וגם אני רכים אנו ונכה שרשים עמוקים במולדת... בהיותי בן 4 העתקנו מקום מגורנו לאשקלון. על מרחבי הדשא של אפריר-ד- אשקלון החדשה שיחקתי עם ילדי השכונה והגן. רכבתי על אופניים, והאזנתי להמיית גלי הים.

כדי לספק צרכי בלא לקחת כסף מן ההורים. הרוצה להצליח בהדרכה חייב להשקיע הרבה זמן וכוחות נפש מרובים. עשיתי כמיטב יכולתי ולפי צו מצפוני. ידעתי שילדים אלה, שהיו עוסקים כתחביב בטיסנאות יגיעו אולי ביום מן הימים לביה"ס לטייס ויגנו על שמי הארץ. מאמצי נשאו פרי - חניכיי בביה"ס דוגמא-בנים זכו בגביע בתחרות הגילשוניים. תמיד הייתי פנוי לטיול, לשיחות חברים, לפעולות התנדבות, למשחק שח-מט, לקריאה בספר, לשחייה וכדומה. תמיד הייתי עסוק ולא זכור לי אף רגע של בטלה ושיעמום. בזמני הפנוי אספתי בולים וסדרתים. צילמתי ומיינתי צילומים וגלויות, למדתי הרבה.

עם צאת הכוכבים, במוצאי"כ, הביע אביחי חשש שלא יוכל להתייצב בשל נכותו. לאחר שלא הצליח להתקשר במישרין עם מטה השריון עשה זאת באמצעות קרוב משפחה הגר בקרבת מקום. ההודעה הטלפונית "בוא מייד" החישה את צעדיו: מדים, תרמיל-צד ועיר ו"טרמפיאדה". למחרת כבר היה בבסיס שריון ומפקד של יחידת טנקים שנעה דרומה, השתתף בקרבות ומבצעים מיוחדים בין היתר במבצע גרירת גשר הגלילים. ב-18 לחודש אוקטובר בשעה 22.23 נפגע מפגז כשהוא היה חשוף בצריח הטנק.

בחולנד, באיטליה, ובגרמניה. נפגשתי עם בני נוער מארצות שונות. כשחזרתי הביתה אמרתי להורי: "אנחנו עם סגולה, אנחנו עם-אחד, שונה מכל העמים". הסברתי גם מדוע. בגיל זה, כרבים אחרים, התכוננתי לבחינות בגרות ברצינות. כתבתי עבודה שנתית על הנושא "חיל-אוויר ממבצע קדש עד מלחמת ששת הימים", וזכיתי לקבל ציון טוב מאוד. בפברואר 1970 חויילתי ונשלחתי לביה"ס לטיס. כמחצית השנה הייתי בבי"ס זה. עמדתי יפה בכל השלבים של הגיבוש והסדרות למיניהן, אפילו טסתי בפיפר. לא המשכתי כי "הועפתי". ההתקדמות בשריון הייתה רגילה. ביולי 1971 סיימתי קורס מפקדי טנקים ושירתתי בסיני. שנה הייתי במחוז נידח. באחד מתרגילי

צמ"פ (צוות, מחלקה, פלוגה) נפצעתי בגבי ואז - בתי-חולים, בדיקות, ועדות רפואיות והחלטה: פרופיל לא קרבי ונכות של 10% לצמיתות. נפרדתי מהשריון ככאב לב. לא רציתי לעבור למלואים כג'ובניק. אך הטוב שברעה - קבלתי שחרור מוקדם ויכולתי להתחיל בלימודים באוניברסיטה בשנת הלימודים תשל"ג. למדתי כלכלה ופסיכולוגיה וסיימתי את כל הבחינות במועד א', בציון ממוצע 8.8 במקביל ללימודי קיבלתי על עצמי להדריך חוגים לטיסנאות בשני בתי-ספר. ההדרכה בחוגים אלה נתנה לי סיפוק נפשי וגם הכניסה לי סכום צנוע,

השכלה

תעודות גן, בי"ס יסודי, תיכון, אוניברסיטה

גן חובה - 1957, הגנת: שולמית מאיר
מוקף בעיגול - אביחי

תעודת תרומה	עונת הלימודים הראשונה	עונת הלימודים השנייה	עונת הלימודים השלישית
תורה/רשי			
נביאים כתובים	השנים ט.א.ח.	השנים ט.א.ח.	השנים ט.א.ח.
תפלה/דינים			
אגדה			
משנה/גמרא			
עכרת			
קריאה/ספרות	השנים ט.א.ח.	השנים ט.א.ח.	השנים ט.א.ח.
חבור	השנים ט.א.ח.	השנים ט.א.ח.	השנים ט.א.ח.
כתבי	י. ט.א.ח.	השנים ט.א.ח.	השנים ט.א.ח.
דקדוק			
דברי הימים			
תולדות הציונות/ תנועת העבודה			
מולדת/כתיבת הארץ	השנים ט.א.ח.	השנים ט.א.ח.	השנים ט.א.ח.
טבע	השנים ט.א.ח.	השנים ט.א.ח.	השנים ט.א.ח.
חשבון והנדסה	השנים ט.א.ח.	השנים ט.א.ח.	השנים ט.א.ח.
אנגלית			
ערבית			

תעודת: עונת הלימודים א'

עונת הלימודים ב'

עונת הלימודים ג'

	עונת הלימודים הראשונה	עונת הלימודים השנייה	עונת הלימודים השלישית
ציור	השנים ט.א.ח.	השנים ט.א.ח.	השנים ט.א.ח.
זמרה			
התעמלות	השנים ט.א.ח.	השנים ט.א.ח.	השנים ט.א.ח.
עבודת נינה	השנים ט.א.ח.	השנים ט.א.ח.	השנים ט.א.ח.
מלאכה			
ביטול ומשק בית			
התנועות	ט.א.ח.	ט.א.ח.	ט.א.ח.
סדר	ט.א.ח.	ט.א.ח.	ט.א.ח.
הרצאות	ט.א.ח.	ט.א.ח.	ט.א.ח.

מספר ימי הלימודים

מספר האיחורים

מספר הדימוסים

יום מתן התעודה

חתימת המנכ"ח

חתימת המנהל

חתימת ההורים

כ"ב בטבת, ה'תש"ז
 ר' בנימין הלפרין
 ט"ז בטבת, ה'תש"ז
 א. ז. ז. ז.
 א. ז. ז. ז.
 א. ז. ז. ז.

תעודת זכות בגרות

מפעלה מברית

מח"ה ברט"ז בעל(ת) תעודת זכות עמי *5130159*

הגבול(ת) השיג(ת) עם תום לימוד(יה) בבית הספר ולאחר שיגד(ת) במחנות הגרות את הציונים הבאים :

הציונים	המקצועות	הציונים	המקצועות
9 טוב מאוד	תולדות	9 טוב מאוד	היסטוריה וכלכלה
7 כמעט טוב	ידיעת הארץ	8 טוב	ישרואל בצמח החדש
7 כמעט טוב	חינוך גופני	8 טוב	ממטייה
*****		9 טוב מאוד	פיסיקה
		9 טוב מאוד	היסטוריה וכלכלה
		9 טוב מאוד	ישרואל בצמח החדש
		9 טוב מאוד	ממטייה
		8 טוב	הרציו המדיני
		8 טוב	גורפת
		8 טוב	כימיה
		8 טוב	ריאליטי

על יסוד לימוד(יה) במוסד ותוצאות בחינות הגרות נתנת לגבול(ת) תעודת בגרות זו המעידה את בעליה להחשב כל ללא בחינות כעשה למוסדות להשכלה גבוהה.

נתיב
מנהל בית הספר

חבר הורים
הי"ח
מנהל סניף
מנהל סניף

מחייב באתר נ חששיל / 24 נמרץ 2024

ורושלים, יום

משרד החינוך והתעבות
מנהל תעודת הגרות

האוניברסיטה העברית בירושלים
מפקולטה למדעי החברה

אישור לימודים

5130159

מספר התיק

מר בורגסון אביה

הגבו מאשרים מוד כ

חברת

פקולטה למדעי

המחוקקות בשטחים הבאים

חש"ג

בשנים

חש"ג	מספר השעות בשבוע	מג השעה	שם השעור
93	4	ש	ש

פולקס הזירונים החדש

ב ל כ ל ת

מבוא לבלבל

מתמטיקא לבלבל א'א

פ ס י י ב ר ל ל י א

מבוא למספרים ולריוח

מבוא למספרים ולריוח ומתודות

אספקטים ביולוגיים של התנהגות

התליבים והרתיבים

ה ג ר ת ש א

אנגליה שנה א'א

יורשלים, 15.2.74

יונתן לסקינר

חברת

דניאל מנחם

פולקס הזירונים החדש

- 10 - סגולה
- 9 - מבוא מאר
- 8 - מבוא
- 7 - מבוא
- 6 - מבוא

פולקס הזירונים החדש

- 95 - 100
- 85 - 94
- 75 - 84
- 65 - 74
- 50 - 44
- 0 - 49

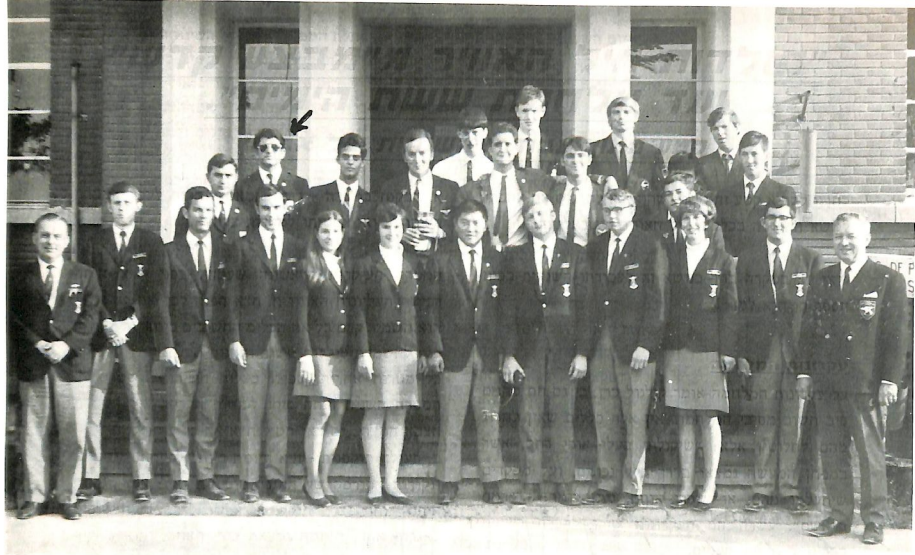
ש = שעה

ת = חצי שעה

ס = שבת

פס = פדיוסטריות

משלחת גדנ"ע אוויר לחו"ל

משלחת גדניע אוויר לחרל, 1969

מדינת ישראל

משרד הפנים - אגף ילעילת ומרשם

חוק השבות, חשבו"ד-1956, סעיף 17

תקנות חשמת (תודעת ירישום) ירישום-1956 תקנה 4א

№ 172863

תעודת כספר

תעודת המעידה על שינוי שם

וזאת לתעודת כי האדם/האנשים המפורטים(ים) בשם שיתווה) לפי סעיף 13 לחוק, את השם(תם) כוללת: -

שם המשפחה	ת.ש.כ. לפ.נ.י. תשי"ג			שם המשפחה
	ת.ש.כ.	מס. זהות	סדרת	
שם המשפחה	ת.ש.כ.	מס. זהות	סדרת	שם המשפחה
ברצמן	אביתר	5 1 3 0 1 5 9	בנחן	אביתר

5

רבי בנימין

ירושלים

המקום:

(מספר הבית)

(תחום)

(הישבות)

תוקף השינוי הוא בתאריך חתומה.

ירושלים

בתנת בלשבת עליו ומרשם ב- _____ ביום 28 _____ לחודש סיוון שנת תשס"ט 1969 המקום

ו. א. ט. (בן) חתום
ה"ב ברהולד

מקום ירישום

10.6.67 500X500 פיש"ז

מ/189-ר/ש/67

לפי החלטת משרד החינוך, הוצאים בפעולת רשעיות חייבים להחליף את שנות המשפחה

פעילויות ותחביבים

"יד לשריון" בלטרון
מרכז בוגדים

הנהגה מקומית לציפריזוסלים

שבת ב'אל - תרע"ב

שכנה ז

כרטיס זכויו דרגה "ג"

שם הזיפה

איג' רייסן

ה נו ש א

חתימת המוריד

1. המעשה הטוב היומי.
2. המנון סמל. סטמה כרכת ומדות הצופה
3. המנון סמל ודגל המדינה.
4. הנפת דגל וקפולו.
5. יריעה כיצד להתקשר עם רופא חורף, מדיא, מכבי אש, משטרה.
6. חוקי היחידות כדרכים.
7. שמושים במשולשים.
8. אצטיוויות לפני הכשרת מדורה ולאחר כבודה.
9. הכנת מדורה והילקחה - 2 גפרורים.
10. כריכות - פשוטה וספנים.
11. חכורים - שטוח, אורגנים, הצלה, דיגים.
12. קביעות - מוש יתר.
13. מחסות - אוהל סיירים משמיות.
14. פקודות אלאמות ושריקות מוסכמות.
15. עקוב לפי סימני דרך לאורך 1½ ק"מ.

תאריך 22/6/33

חתימת ראש הנהגה

המועצה הלאומית למניעת תאונות

בחסות נשיא המדינה

בניין ירושלים

תעודת הצטיינות

ניתנה

לתלמיד(ה) צביאל סולן אדיא

בית הספר כמאליג' יבב ער

עבור השתתפות פעילה
ב"משמרות הנושחות"
והכנת תיק הראוי לשבח

ירושלים י"א בניסן תשס"ג

משרד הביטחון
אגף הנשע והמג"ל

פקוד גדר"ט

משרד החינוך והמנוחה
המקום על הגדר"ט

וזאת לתעודה

כי

אביחז ברטסן

התנדב לשרות הלאומי המיוחד

ומלא תפקידו

במלחמת ששת הימים

תשכ"ז (1967)

וזאת לתעודה

אביחי ברגסון
כ"י

התנדב למבצע, תו המפתח"
תשכ"ז • 1967
למען ילדיים נפגעים

עדי קולק
ראש העיר

כ"ז בשבט תשמ"ז
7 במרחשון 1967

1. א. ח. ל. ח. ע. י. י.

ואת תולדותינו כספינו וברכותינו

באסאני גאנעז - ווען אס נענץ קאלאני

בינד הייז'אני - 222

קן-אנפון יפ"ק - הקירק

קרוז מ - קאלאני אג היינאסי

יקחק קן-ני - האיס מעס

ק/צן באו - אלאג ציינע

אהוד קן-עריט - אלסי סדום
החמיר

קר-צ'ער מיכאל : זשט אול רויס יתיבאן
האמיר
האמיר השלישית

מיכאל בולעקוב - השאן באמקרה

ביאק חלוק - א מי אקרי ירי

פנעם
קברות
ישרא בתום טאגס

בא סול - הויז/א

צ״ד חתימות

ד. א. א. א.

ל. אשכול לאש הג'ס
ער הדב'ט

ישראל

אלון ער העבודה

יגאל אלון ער העבודה
ליד 1918, בכפר הכות, אלון
בצורה חלפאי חבר קיבוץ
"גיטור (ג. א. 5)

יטולדנו ט'ט

י"ח דצמ"ב

ד. א. א.

לפניו כחש החלטה
משה שרת י"ח ע"ה
ח.ג. הו"מ"ת אה"א י"ח

ישראל
ע"ה תש"ב
4-6-61

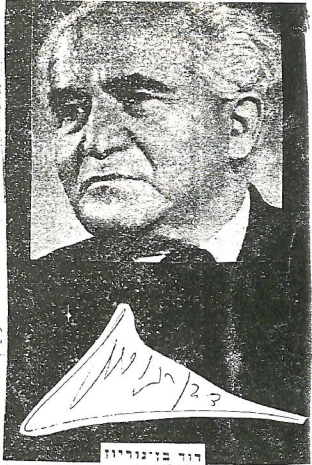
שטריות

ער האמטרה

י. בורג

ער דאט'ט

דוד בן-גוריון

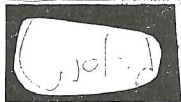
פג' י"ח ז'ני' 61

ישראל גיוספול
אלה ידיו 1913 סתיו היה
1920 היה פועל נגד העסקה
עם הייטק במינהל המנדט
המנדטור של שנים (3, 4)

ישראל גיוספול
דבר על מפקדת אהודת העבודה
פעילי ציוני יחד 1911 רוסיה
עלה 1914 היה
חבר סניף של
מפקדת אהודת

גיוספול
אז העבודה

שמאל

הכיתה / 3 ב

שד התבונה

בר יהודה

אולמברג

הגוף המרכזי

ח.א.ש.פולד

שד הפנים

הגוף המרכזי

פיש פולד

הגוף המרכזי

הגוף המרכזי

הגוף המרכזי

הגוף המרכזי

הגוף המרכזי

הגוף המרכזי

הגוף המרכזי

הגוף המרכזי

הגוף המרכזי

הגוף המרכזי

הגוף המרכזי

הגוף המרכזי

הגוף המרכזי

הגוף המרכזי

הגוף המרכזי

הגוף המרכזי

הגוף המרכזי

הגוף המרכזי

הגוף המרכזי

הגוף המרכזי

הגוף המרכזי

הגוף המרכזי

הגוף המרכזי

הגוף המרכזי

הגוף המרכזי

הגוף המרכזי

הגוף המרכזי

הגוף המרכזי

הגוף המרכזי

הגוף המרכזי

מנדטורים

הגוף המרכזי

הגוף המרכזי

הגוף המרכזי

הרב ר' יצחק אייזיק הלוי...

נכבד: צירי הכבוד אל שופיר
E. Netanyahu

שליח שופיר: הוא זה אל

Hug Stamm

באזהרה
שליח ארצה
הישר

וירג הולנד האיחוד לברקאות

קונבו (הזרעית לשעבר)

מאססה

Handwritten signature

שר החקלאות אל קונבו ברבנות
הואו ברית

Christo Sants
Comp
Brazzaville

שליחית אל ארץ אופק
שליחה אל ארץ אופק

Handwritten signature
Handwritten signature

שר החסות אל קונבו ברבנות

東京都新宿区下落合三丁目一四

遠藤 萬里

Endo, Banri 1411, 3-Chome, Shimoochiai, Shinjuku-Ku, Tokyo

東京都文京区鴛籠町四九

鈴木 高

Suzuki, Hisashi 49, Kagomachi, Bunkyo-Ku, Tokyo

東京都新宿区下落合二丁目七三一

渡辺 仁

Watanabe, Hitoshi 731, 2-Chome, Shimoochiai, Shinjuku-Ku, Tokyo

Handwritten notes in Hebrew on a lined background.

דרכונים

Handwritten notes in Hebrew: מדינת ישראל, תל אביב, 1973, 1974, 1975, 1976, 1977, 1978, 1979, 1980, 1981, 1982, 1983, 1984, 1985, 1986, 1987, 1988, 1989, 1990, 1991, 1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025.

Handwritten signature: Ziv

א. א. א. א.
ה. י. ד. י. נ.

ה. ד. י. נ.

ה. י. ד. י. נ.
ה. י. ד. י. נ.
ה. י. ד. י. נ.

ה. י. ד. י. נ.
ה. י. ד. י. נ.

ה. י. ד. י. נ.

ה. י. ד. י. נ.

ה. י. ד. י. נ.

ה. י. ד. י. נ.

ה. י. ד. י. נ.

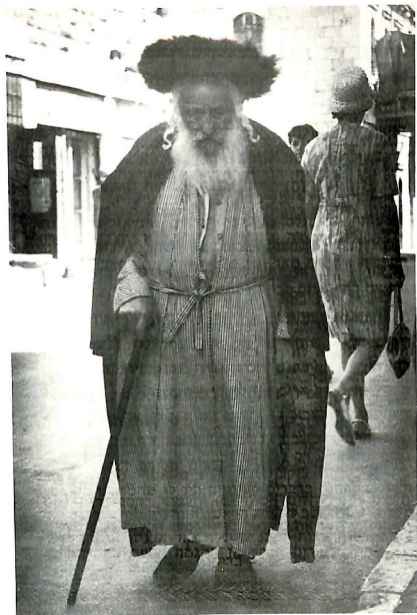
ה. י. ד. י. נ.

ה. י. ד. י. נ.

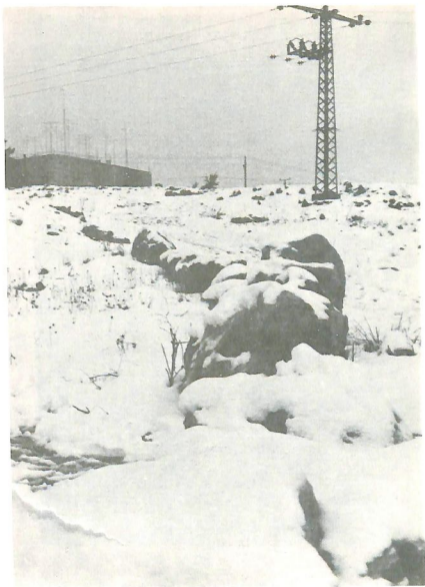
ה. י. ד. י. נ.

תחביבים - צילום

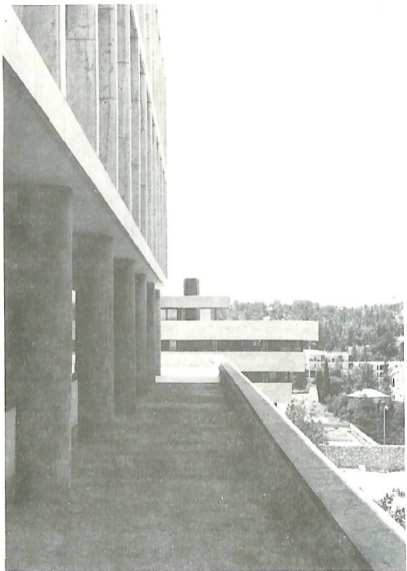
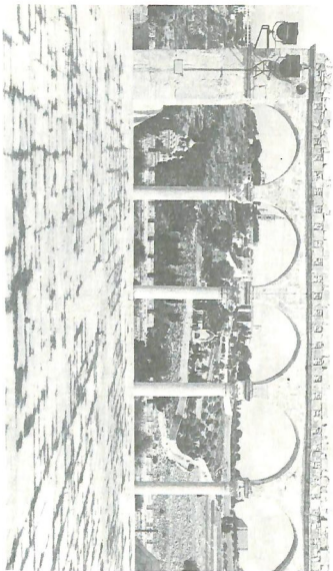

מאה שנים

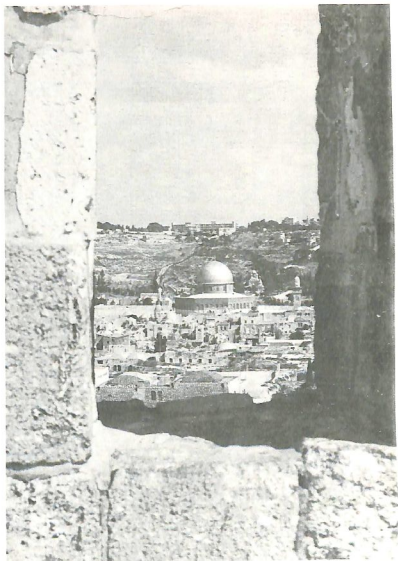

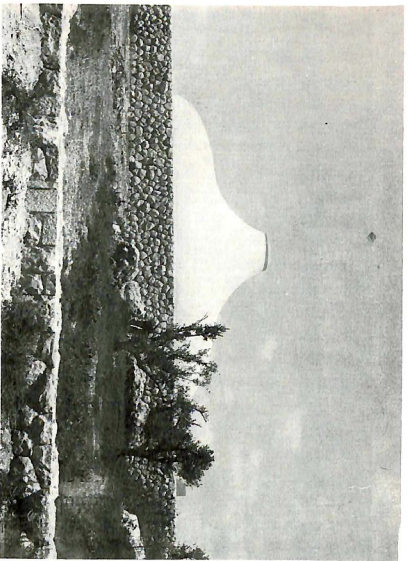
שלג בירושלים

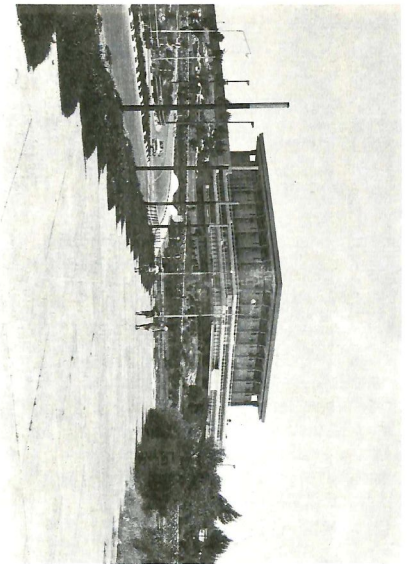

מניס

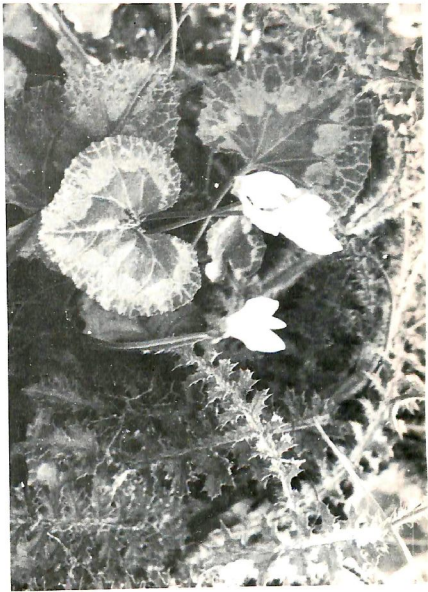
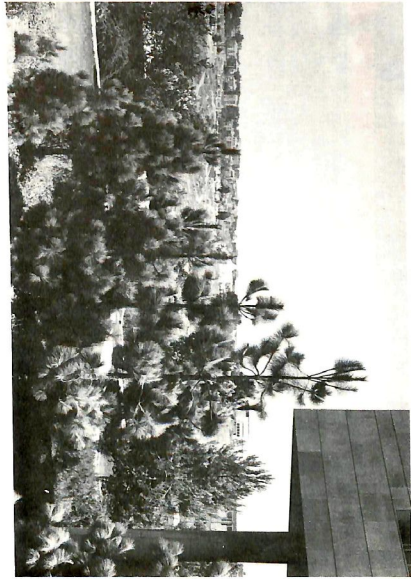

31

מבט

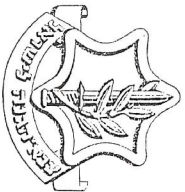
1977

השירות בצה"ל - ולאחרי המלחמה

תעודת

2006991 מסל בר גמול אכפול חש"ג
חל מס א"מ דלול

מסור אפר"ג
מכר חק"ס עסקי הנק"ס

מסמכים בחש"ג
15 יולי 71

בגייסות השריון

מפקד יחידת מילואים

81259/4 מסל אר"ן אר"ן אר"ן
מס חלול

מפקד בג"ש

215656/4 מסל אר"ן אר"ן אר"ן
מס חלול

ב-19 לחודש אוקטובר, בשעה 23.22 נפגע אביהי מפגז כשהוא על המשטר חשוף
בג'ריה.

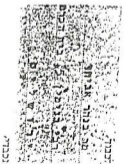

אנשי הצוות שנשארו בחיים ספרו כי בכל ימי הקרבות היו מודיעים לסכנה וידעו
מה עלול לקרות - אך דחו ההוריים אלה. בדגעים המועטים של הפסקה בקרבות
שוחחו על עתידם...*

אבי דחק את רגישות הגב ותחושת הכאבים. הוא אמר לידיד לנשק: "הוריי ודא
בסתחים כי אני יושב באחד המשרדים ועוסק במקדוח או לכל היותר באחד מלחמה
ומעביר מקדוח...*

אנשינו

מסדר חולי			
שם: <u>שלמה</u>			
תע"מ: <u>9</u>			
תאריך: <u>12/10/72</u>			
תחום: <u>הירושלמי</u>			
1	2	3	4
א. סמ' אר"י	ב. סמ' אר"י	ג. סמ' אר"י	ד. סמ' אר"י
1	2	3	4
א. סמ' אר"י	ב. סמ' אר"י	ג. סמ' אר"י	ד. סמ' אר"י
1	2	3	4
א. סמ' אר"י	ב. סמ' אר"י	ג. סמ' אר"י	ד. סמ' אר"י
1	2	3	4
א. סמ' אר"י	ב. סמ' אר"י	ג. סמ' אר"י	ד. סמ' אר"י
1	2	3	4
א. סמ' אר"י	ב. סמ' אר"י	ג. סמ' אר"י	ד. סמ' אר"י

התחום הנבדק הוא: 102 (תחום התשלום)
 תאריך תחילת הבדיקה: 12.7.72
 תאריך סיום הבדיקה: 10 (תאריך תחילת הבדיקה)
 שם: שלמה

- 1. 1
- 2. 1
- 3. 1
- 4. 1
- 5. 1
- 6. 1
- 7. 1
- 8. 1

תוצאות הבדיקה: 20.10.72
 שם המבדק: שלמה
 תאריך: 12.7.72
 שם המבדק: שלמה
 תאריך: 10

שלמה
 חתום

התוצאות של הבדיקה הן: 10
 שם המבדק: שלמה
 תאריך: 10

שלמה
 חתום

שם המבדק: שלמה
 תאריך: 10

צנח אנגנה לישראל

השלי ישרות הראשית
 לשכת השלי יש הראשי
 סימנוד: קד-50-1766
 כ"א שבת השלי יד
 פברואר 1974 13

לכבוד
 מלכה וגרשוד ברנסוד
 רחוב רב-בי-בימין 5
ירושלים

הוריים יקריים,

הנדוד: העלאה בודגה -
ברנסוד סמל-ראשוד 2090391 ז"ל

40

בנכס אנכי י שנפל בעת מלוי תפקידו, הועלה לודגה רכ-סמל.

קביל נא הודעה זו ככסוד נוסף לרשוי הכבוד והיקר של
 צה"ל כלפי בנכס שהקריב את חייו במערכה על קידום ישראל.
 בשם המטה הכללי של צה"ל הנני מביע את רגשות השתתפותנו
 באובלם הכבוד.

מתתיהו נ"ב,
 אלף-משנה
 השלי יש הראשי

במחלקת המבחנים

תש"ג 3.3.

מס' 3

1941 פקודת

הוראות

במסגרת המבחנים המסודרים בחוק המבחנים, יבוצעו המבחנים, והם
מס' 3.3.3. המבחנים המסודרים בחוק המבחנים, יבוצעו המבחנים, והם
מס' 3.3.3. המבחנים המסודרים בחוק המבחנים, יבוצעו המבחנים, והם

המבחנים המסודרים בחוק המבחנים, יבוצעו המבחנים, והם
מס' 3.3.3. המבחנים המסודרים בחוק המבחנים, יבוצעו המבחנים, והם
מס' 3.3.3. המבחנים המסודרים בחוק המבחנים, יבוצעו המבחנים, והם

המבחנים המסודרים בחוק המבחנים, יבוצעו המבחנים, והם
מס' 3.3.3. המבחנים המסודרים בחוק המבחנים, יבוצעו המבחנים, והם
מס' 3.3.3. המבחנים המסודרים בחוק המבחנים, יבוצעו המבחנים, והם

מחלקת המבחנים
מס' 3.3.3. המבחנים המסודרים בחוק המבחנים, יבוצעו המבחנים, והם
מס' 3.3.3. המבחנים המסודרים בחוק המבחנים, יבוצעו המבחנים, והם

נער הגלילים, הטק של אהודי פסונו בשחר

קטע מדבריו של אלוף אהרון יריב

היום יום הששה עשר באוקטובר, יום השני להתחלת המפנה, להתחלת השינוי הגדול במלחמת יום הכיפורים. עשרה ימים בלבד, לאחר שהתחילה המלחמה, בתנאים קשים כשבילנו, הצליח צה"ל לתפוס ראש גשר, מצפון לאגם המר הגדול, במקום שנקרא דואר-סואר.

מאוחר יותר נבנו באותו מקום שלושה גשרים. דרך הגשרים עברו החיילים, הטנקים והמכוניות שלנו. תפקיד החיילים היה להרוס, להשמיד, להחריב את סוללות הטילים ולתת שמיים נקיים לאווירונים שלנו.

על הגשר הזה - הראשון, ובדרך אליו נפלו חיילים רבים. הרשו לי לספר לכם על אחד מהם. שמו אביחי ברגסון.

ביום הכיפורים שעבר לא קראו לו למלחמה, מפני שהוא היה נכה. הוא נפגע באימונים בתרגיל צבאי ונעשה נכה. אביחי יכול היה להישאר בביתו, בירושלים, ולהיות בסדר גמור מבחינה פורמלית. ביום המלחמה ישבו חיילים רבים בבית וחיכו להודעה בטלפון שיקראו להם למלחמה. אביחי ידע שלא יקראו לו, הוא היה שריונר מפקד טנק.

כאשר יצאה השבת צלצל אביחי למפקדה, לבסיס של השריון, אבל הטלפון היה תפוס. הוא צלצל לקרובים שלו, לבני המשפחה שלו, שגרים לא רחוק מן הבסיס וביקש שילכו לשם ויסדרו לו פרוטקציה, שיקראו לו. אחרי זמן קצר צלצל הטלפון בבית משפחת ברגסון והאיש שמאחורי הטלפון הודיע לאביחי לבוא. הוא לבש את בגדי הצבא, לקח תרמיל קטן ויצא לדרך. הוא נסע לבסיב ויצא על טנק לסיני.

הוא השתתף בקרבות ועזר במלחמה להביא את הגשר, את אותו הגשר שעליו עברו כוחותינו לתעלת סואץ.

אביחי אהב לטייל, הוא אהב לשחק בשחמט, הוא קרא הרבה ספרים, שחה בבריכה, שמע מוסיקה, אסף בולים, כתב מכתבים, צילם, אהב נערה. הוא אהב לחיות - אבל מת צעיר.

הגשר שהביאו אביחי וחבריו לתעלת סואץ, היה הגשר אל סוף המלחמה.

12.10.73

שלום אבנאום

נה שלטנכם ולכן טובות
 באינם במחשבתו הבודד הובן שאלו הן
 שאלת ראותו שכן אין לו כוונה
 בתורה קבועה שאינה שמים יכולים לתמוך.
 ואשר אי, הריא תקיין, כול
 כמובן, אולם הריבוי האחד והאחר
 השניה (שאלו, כיום אדם, הייתי מוסיף כמעט
 האחר, גם כי ב/סימניו חרות). כאלו
 כן אפשר לא לתת לה ולכן אהבה.
 חולף מרוב קולו שבוניו יחדיו קור'
 אך האדם כבר הסכים
 לא לא שאלתי היתרונות

17.10.73

שלום שרה'ה

תפנית אשמך - הקודם
 בשל משום שלא ירדתי קמנוין
 את בתוכך הודעה. סבת
 הנתונה היא כמובן יום הולדת
 הקרוב מאד - 25 אט אט
 להחן אשר הוצאתה הואיל
 המאורע המהולל כפי
 26 נשיות תקבל
 באלו 26

17.10.73

שלום יבן

הסיבה לפתיחת המלחמה
 המיותר היא שאינני מאמין
 שאדם יקבלם אילו את הרוח
 ואם כן - מה אלו
 ואלו כביכול אין חכם,
 אין משקל אצלו כמילת יסודית
 ואין חזקתו יודע מזה בחלו ועם
 אמת

שלום!

6.10.75

ו. זה יבוא לידים לבצע את אדוני
זה לפני כח כן בבית אדוני ושלחו
(כח דמבוי) את לבב את ביום וזכרו
נתב אפס אף . באית את המעשה המעשי
זה הם את עם באי הסיפא אלו אמני. ולא
היה זה לא דתו. אלו אית יכח למחוב
איכ קדו. אמנו איי קדו לצכ
אית יכח. בארם דמנס המסע עלי
יתב מפקרת הן הנוי רדיק. אכס את
ארכם מההודיה אלו יכח לבית בל
אית. אלו אמה יכח להיות אלו
היל אלו הלם דמנא זה. אק לכי
באלוה הן אדני הנמוכלי והית
בדונת רדיק. דמכ ומי ארכים
דכונאן. דמנכ אלו דכל הסנד אלו
איתי את המעשה עלי הקברה אק לא
יבואי קפוא. אלו לא יכח למנוע איי
קדו. אלו מקוה מתולתוס. ועדני
איתי לא שכונת. אית אית
המנוח אלו פרכ אדני אק לאפכרו
לא יבואי קפוא.

אין מקוה מתולתוס. אלו לא יבואי
בביתו. אלו דכל חמיי בני
איו פו קככו ולתם עם בצקת
בלה. אלו אלו עם פו בצקת. אלו בואז
לו אמו. איכתי פו אלו תכס
עלי. אלו חכדו פככתי. כי אלו
לו בכתי ולו אלו. אלו פו מ
מתקת פו וחמיו פו אלו מדי
איתם ופולתי פו אלו דתי לאכרו
אלו חכדו בבתי פו כולק
איתו יכח למנוע איי קדו כי אלו
מנוע פהמאלתי פומו אלו פה
אלו אלו אלו דמי פוסיקיי פו
אלו מקוה מתולתוס פו

אל"ה-אא"ף

כרך מצפה - 11

דארטיבך

ניד אלו הפסטים דכול את פתי
לו איתו אלו פכח אלו אלו
מתולתוס פו חמיי פו אלו

5.12.73.

שלום לכם,

לצערי מצב הדינר נראה כואב
שלא מתאפשר לנו להתחיל לעיגול גבולות
יורג. לפני מספר ימים הייתי בלילה אחד חזר
אך הייתי חייב לחזור למחרת. אני מקווה
שהחשבה הנאה עתידה ארוכה יורג ואולי
לקרר אתכם.

אני רוצה להודיע לכם
בה הייתי רגוע ככלי לחוד יקנה ~~החשבה~~
חוסר הכחלה ~~לפי~~ ~~החשבה~~ אגב ההרשה
היא טאן ג'רה וקיימ' להמשך.
אני מרגיש לחשוב על אחי
ולחייב בכל החוויה המטומטמת שהולכת
חוצה הצבירה החשובים שמחזיקים אתי הוא
ה'צורה שאני חייב להישיר בתקופה בה
איתי המסך.

כפי הנראה שגורו יתחיל לחזר
במסגרת נהגתי (לקרוא הציבה של ווי) ואני
מקווה נמוכה להפגש י'3.

ג'ש לפי
שלום
דמיון

74 ו 72

לכם משהיית בהחלט שלום

משהיית בהחלט שלום
אביה' ז"ל מצטער מאוד שגד זתה לא
היבטתה אי אלא אלוכם ולאסור את יתחווה
ישאלר יפגש מחלטה בקצרות שבקושי מלחמות
אי אביה' אביה' נפילתה של אמיליו ה'3
סגרה כי קשת מניין שהיית בקשרים רבוקים
ע'מו, היית מסונן אטמו של צ'טו זומב
לכן הולטה בקרובה של סגור מספר
שגודות אגט ג'וחב אלוכם ואספר
לכם את כל היבוסים.

ושוב קבלו את יתחווה מקרה-לכם

שלום סמי ביטון

הניצחות

עיריית ירושלים
פלטיה אור-עלימ - القدس

האגף לתחנוך חברתי ואמנוניות

יחסים בי"ח בניסן תשי"ח
14 באפריל 1980

המחלקה לעניני שירות ומבחן
قسم الخدمة والخدمة والتقييم

לכבוד
משפחת ברגסון
רח' בנימין 5
ירושלים

L

שלום רב,

הנדון: מועדון גרז"ע אור ירושלים - ע"ש אביחי ברגסון ז"ל

ברצוני להודיעכם כי רעות החינוך של העירייה בישיבתה ביום 12.2.80 דנה בנושא הנצחה שטר של בנכס אביחי ז"ל וקריאת מועדון גרז"ע אור על שמו.

הוחלט כי המועדון המרכזי בירושלים ברח' בן דוד בקריית משה יקרא על שמו יבית אביחי"ם.

צורת האגף לתחנוך חברתי יבוא עמכם בדברים בכל הנוגע לעצוב דרכי ההנצחה המתאימים במועדון.

מועדון גרז"ע אור בירושלים זכה גם השנה במקום ראשון בתחרות המועדון הנאה במתחם דרום ולעלה לשלב הגמר בתחרות הפיקודית.

במועדון חברי 150 חלמידים והוא פועל מידי יום משעות אחי"ע ועד שעות הערב.

אני מקווה כי קריאת מועדון זה על שם בנכס ז"ל תהן ביטוי-הולם לזכרו.

בברכה,
עקיב גיל
מנהל המחלקה

התקן: ח"כ חבר אש"ל, חברת הנהלת העירייה
מרדכי גרונר, מנהל על התחנך החברתי והספורט
יוסי של-גן, מנהל האגף לתחנך חברתי ואמנויות

עיריית ירושלים, המחלקה לחינוך, אנפי הנוער הספורט והחברה.

הזמנה

הנך מוזמן לסבס העונת
פרסים לזוכים באלופות ירושלים
של בתי החלמה בגילויים ישי
אבותי ברגסון גיל.

הטכס יתקיים במרכז תרבות העמים לנוער
(רח' עסק רפאים 12 א') ביום ב' ט' בסיון תשל"ה
16.30 בשעה 19.5.75.

פתוחה - מר י. שייפטן - מנהל המחלקה לחנוך
חלוקת פרסים - יעקב גיל, הממונה על אנפי הנוער הספורט והחברה
הקרנת סרט - בנושא העופה
תערוכה מעבודותיו של אבחי תוצג במקום, החל משעה 16:00.

אליפות הגיליונים

ע"ש אביהי ברגסון ז"ל בתי תלמידי תשל"ז

ע ל ת ה ת ר ר ת

התרות הגיליונים זה כבר ענין של מסורת.

זה שנים שכל חניכי חוגי התעופה של בתי התלמידי מתאספים אחת לשנה באיצטדיון האוניברסיטאי ומפגנתים הישגיהם הלכה למעשה בהסתם טיסנים, בהפרחת כדורים ואפילו רואים טיסנים בעלי מנוע.

זהו שיא של פעילות שלכל אחד ואחד מחניכי החוג ניתנת האפשרות לבצע "טיסות של ממש", זהו גם מפגש של חניכים, מדריכים וטיסנים.

50

בסיומה של החתרות הקבוצה הצוברת את מספר הנקודות הרב ביותר ע"י הסתם טיסניה זוכה בגביע הנודד. החניך אשר הצליח להטיס טיסנו במשך הזמן הרב ביותר אף הוא זוכה פרס אישי.

שנה זו הייתה קשה לכולנו. המלחמה שנכפתה עלינו הביאה בסיומה עצב רב, גם אם מנותקות של אויבינו הזמן. כרבים מבתי ישראל אף אנו נפגענו. מדריך התעופה שלנו, אבחי, ש'הדריך בחוגים אלה, נפל במלחמה. אהבתו לנושא הטיסנים, לתחביבים ולעבודה מצאו את ביטויים בהישגים היפים והמרשימים בחוגים עצמ עבר.

דברי חניכיי המובאים בהזכרת זו מדברים בעד עצמם, אך סביר היה כי קריאת החתרות על שמו של אבחי זהו המעט מן המעט שאנו יכולים לעשות לזכרו, שיהיה שמור עמנו לעד.

יעצב גיל
המנהל על אגפי תנועה
המפורס והחברה

מועדון בדרע איר
קרית מסדה

עיריית ירושלים
אגף חץ - הסתלקה לנער

הזמנה

טקס לזכרו של אביחי ברגסון ז"ל
שנפל במלחמת יום הכיפורים

51

הטקס יתקיים ביום ירושלים
כ"ח אייר תשנ"ז 4.6.1997
כשעה 16:30

במועדון גדנ"ע אוויר
רח' בן דור 1, ירושלים

הנכם מוזמנים

צוות מדריכי וחתוכי המועדון

איך נפרדים מילד נאמן?

אם הוא בן-אם עורכים לו סיבה, קונים לו יתנה, מביטחים לכתוב וכ"י וכו'.

ואם הוא מכונה?

הד קצת יותר מסובך, אמרים לו בלב כמה פילים טובות, נותנים ספחוחה

ידידות על גוף המתכת שלו וזהו, לא הבנת?

לקחו את הטנק שלי ששירת אותי בנאמנות משך חצי שנה,

למרבית הפלא כחשקרים באיזשה צורה לסגן וכמעט אפשר לומר שאוהבתי

אותו,

זהו... זהו

סיוני 9.3.72

אביחי

א ב י ח י

הברתי את אביחי מהחוג לתעופה, אבי, כך קראנו לו, היה בעל חוש הומור לא רגיל.

לאירוע, שמנו את הטיסנים, קרא "מקרה" ואת הטיסנים היינו מקפייאים בחנוכו. הוא היה סבלני מאוד, כאשר מישהוא לא היה מצליח או שובר חומר היה אומר: "אין דבר, בפעם הבאה תצליח יותר".

הוא לא היה כועס אפילו כאשר עצבנו אותו.

יום אחד, באשר הילדים חשפו כדור, אשר היה שייך לאחד מילדי החוג, הוא רץ ורדף בכל כוחו אחריהם, למרות שזה כאב לו ואסור היה לו לרוץ כי נפגע בגבו.

לפני החרות הטיסנים היה בא לשעות נוספות אשר לא היו שייכות לשעות רגילות. בקיצור, היק, כמו שאומרים, "חברמל".

רגן מאיר

א ב י ח י

אביחתי היה בא לחוג כשבת צחוק נטורכה על פניו. כשנשבר חומתו, לא היראה כל סמני כעס, אלא עורד את הילד שלא הצליח להמשיך בעבודתו. כשנממרה הקצבת החומר שניחמתה לו, קנה אביחתי עץ חדש בעצמו וגם דבק נמלן לנו כמעט ללא הובלה.

כאשר נשבר טיסק, היה אביחתי מעודד את הילד שטיסנו נשבר ואף נתן לו חומר להיקיונים. כאשר הלכנו להטיס את הטיסנים, בגן סקר, התמפלן עלינו פרחחים ואביחתי הגן עלינו. לפני החחרות, שבה זכינו בגביע בזכותו של אביחתי, דאג אביחתי לתן לנו חומר כדי לישפר את טימנינו.

בעת החחרות דאג אביחתי שנקבל שלגונים (אף קבוצה לא קבלה שלגונים) ואמנם קבלנו אותם בזכותו.

חיים מוסקוביץ איחמר אלבויס,

חניכים מספרים על אביחתי

הכרתי את אביחתי משעורי הטימנאות, מאז אותה פעם אני זוכר את פניו החייכניות. בכל שיעור הוא קבל את פני בסבר פנים יפות. בשעורים הוא תמיד עורד אותי ועזר לי בעבודה. הוא הביא לפעמים סרטונים ושקופיות והראה לנו. הוא נתן לנו את הכלים הסובבי ביתר. כאשר רצייתי לעזוב הוא אמר לי להישאר והבטיח לעזור לי בעבודה. כאשר עזבתי לבסוף הוא לא התרגז עלי ורק אמר בפנים מחייכות "שלום" ושיבה אחתי.

עודד גריינר.

אביחתי היה חביב על כולם, הוא מעולם לא חסך הסברירימ, עזורה וחומר. כל אחד לחוד קבל ממנו מנה גדושה של תשומת לב. אני זוכר, שבבסיסן הראשון, לבעיה הכי קטנה הוא רץ לעזור. כשמשהיהא שריף פחות מדי; לא כעס אלא נסל לידיו את החלק והחחיל להסביר. כשמשהיהא שבר את חוד סכין החיחורן לא צעק והתרגז, אלא החליף בשתיקה את הסכין. כשהיתה נגמרת הקצבה לא אמר: "זהו חבריך, במרנו את ההקצבה נתכה לחדשה", אלא, קנה מכספו חומר.

כשמשהיהא פינג, היה נוהג לחת חומר הביתה.
כשהעפנו את הכדורים הפורחים, דאג לכל א' וכשנשרף אחד הכדורים, ראינו כמה הצטער.

שעוריו היו מלאי צחוק ועבודה נעימה. כשזכינו בפרט בקל כך שמת עד שחשבנו שיטוט משמחה. וכששאלנו המון שאלות הביא בשיעור הבא סרט על משוטים קטנים ועל שיטטים. שעוריו היו מלאי ענין, וכולם מתגעגעים אליהם.
יהודה מן.

הכרתה את אביחתי בשיעורי השיטטאות המועיליים והמהינה, הוא היה רגיל לחיך אלינו ולחוסף לנו בידור בשיעור.

מלבד זאת היה מקדיש לנו חומר וסרטים מזמנו היקר ומכספו, חתמול מזלי ולמדתי להכיר את אישיותו בשיעוריו. מאד נהניתי מההוספות שלו וגם משיעורי החיבוריה שהיו מרתיבי אופקים, אביחתי היה נוהג לכל אדם, במקרה נשבר לחברי הטיסן, בשיעור הבא הוא הביא את טיסן מתוקן מעשה ידי,.

תיים פלק

מט בנגליה, יו"ר,

בבית 22 נמנה על ידי המנהל הכלכלי

2. פני 2.

בבית 22 נמנה על ידי המנהל הכלכלי

בבית 22 נמנה על ידי המנהל הכלכלי

בבית 22 נמנה על ידי המנהל הכלכלי

בבית 22 נמנה על ידי המנהל הכלכלי

55

בבית 22 נמנה על ידי המנהל הכלכלי

בבית 22 נמנה על ידי המנהל הכלכלי

בבית 22 נמנה על ידי המנהל הכלכלי

בבית 22 נמנה על ידי המנהל הכלכלי

בבית 22 נמנה על ידי המנהל הכלכלי

בבית 22 נמנה על ידי המנהל הכלכלי

מכתב לאביו - מכתב לחבר,

אחרי עשרים וחמש שנה
אתה עדיין משמש עבורי כדגם,
כקרה המידה להומור טוב ולאיד ניתן להצטיינותי מהבטן,
כאמת מידה לגבר רגיש, טוב לב,
בעל תבונה, אופקים רחבים, סקרנות ואזן קשבת.
לחבר אחראי, מתחשב, יצירתי וחסם,
הנגיש מיידיית עת נזקקים לו
ובעל יכולת נתינה בלתי נדלית.

אין זה בכדי כי בתוכי יש לך מקום של כבוד ודגם לאהבה.

אחרי כל כך הרבה שנים של התנסויות וחוויות, אתה הוא לי הרבה:
לרגישים ולעוצמות רגשיות ממיסות,
ליזיזמה אל - מילולית" ולמגע של נשמה בנישמה.

תודה שהטעמת אותך אביו, ממציאות חלומית,
קצרה, אך סוחפת בזרימה, עוצמתה ובחיוניותה.
תודה שהיית וליווית אותי כחבר במימד הפיזי.
תודה על כי מרגישה אני אותך במימדים אחרים,
כך שהכמהיה והגעגועים היו לנסבלים.

באהבה

גלי.

מכתבי תנחומים - ידידים וחניכים שהכירוהו מקרוב

העיר, הס. פועלים הכללית, אוסדת הנוער. חברי הפולת
המפלגה הליברלית וחברי הכנסת ותנחומים של אשרד
המינוק בו שיאשתי אז באנפול האמוז. ראשי האשרד
והפולות ואורי התי"ס שהפיקומו.

אני אודים פעם נוספת לבל אנחמינו ואביאים רק דגאים
של אכתביהם. פסחנו כאובן. על הפניה "היקר לנו", כן
פסחנו על האשפט "אין לנו אילים לנחמכם וכדואה, אני
אביאים לכן רק דגאים של אכתביהם. סליחה לאלה
ששאם לא נכנס.

הגישו אכתבים ואברקים לאותן בינהם דברים
אאוסדות הנשיא קצרה שר הביטחון - ד"ן. הפולות
התי הספר שהם למד, התי-ספר שהפיקומו, ידיים
אבל הארץ, אוסדות שהם שרתתי - אלוני יצחק אהם
פעלותי - כפרי הנוער של הנוער הציוני.

תנחומים של העובדות אוסדות שונים בעיר ירושלים.
ארגונים שונים וביניהם אוסדות השרפץ והעיר רובנו.
אכתבים של סופרים ואולי"ס. בני משפחה בארץ
ובחול"ל: ארה"ב, קובה, קנדה, פריס. אנשי אוסדת

בית ספר לליכלכלה ולתורת החברה ע"ש אליעזר קפלן - האוניברסיטה העברית בירושלים
THE EUEZER KAPLAN SCHOOL OF ECONOMICS AND SOCIAL SCIENCES - THE HEBREW UNIVERSITY OF JERUSALEM
The School

פד"ק

תאריך 14.1.74

שולח

לכבוד
מספחת ברגסון (בגרות)
רח"ל בנימין S
ירושלים

מספחת ברגסון הנכבדה,

עם שובי מסרות מליזאים בצה"ל, נודף לי על נפילת
בנים אביחי ז"ל.

אביחי למד אצלנו רק שנה אחת, אך הספיק להוכיח עצמו
בתלמיד מצטיין בשני חוגי לימודיו - כלכלה ופסיכולוגיה. בתקופת
שהותו הקצרה עמנו התרשמו מוריו והבריו מיכולתו המיוחדת ומתכונות
אישיותו.

קבלו נא את רגשי השתתפותי הכנה בצערכם - צערנו.

בכבוד רב,

פרופ' ש. קונלנס

הענין הכללי

כבר נתקבלה החלטה על ידי הנהלת האוניברסיטה, שהיא תמנה
מחברי הדעה, והיא תמנה, בשלל השנים, את כל המורים, אשר
הם יהיו, כמנהג המנהל, בלתי שלילי, והוא יהיה, כמנהג
המנהל, והוא יהיה, כמנהג המנהל, והוא יהיה, כמנהג המנהל.

החלטת הנהלת האוניברסיטה, שהיא תמנה, בשלל השנים,
את כל המורים, אשר הם יהיו, כמנהג המנהל, והוא יהיה,
כמנהג המנהל, והוא יהיה, כמנהג המנהל, והוא יהיה, כמנהג
המנהל, והוא יהיה, כמנהג המנהל, והוא יהיה, כמנהג המנהל.

החלטת הנהלת האוניברסיטה, שהיא תמנה, בשלל השנים,
את כל המורים, אשר הם יהיו, כמנהג המנהל, והוא יהיה,
כמנהג המנהל, והוא יהיה, כמנהג המנהל, והוא יהיה, כמנהג
המנהל, והוא יהיה, כמנהג המנהל, והוא יהיה, כמנהג המנהל.

הן דמיון יחסו אליו של האל, גשמי, כפי שיש להם
-אולי הכנה גר, - והיא גם כן איננה איננה, רפני המלך -
הן רעיון.

הן כי יחסו אליו - היה חני חזק מאד אליו של, קול אלה
כל עת זמני רעיון, כמקובל וכל מה שיהיה, - היתה חזק
הוא היום.
במהלך אלה כולל של יבואו של אלה, אלה, אלה.

היא רעיון

אלה

היא רעיון.

הנה והוא הן הן,

הקרבן של הנה אלה של הנה הן הן של.

הן הן הנה חיים חזק של הנה והנה, הנה, הנה.

הנה הנה. הנה הנה הנה, הנה-הנה. הנה-הנה.

הנה הנה של הנה הנה הנה. (1960 הנה הנה הנה)

הנה הנה של הנה הנה הנה. הנה הנה הנה.

הנה הנה של הנה הנה הנה, הנה הנה הנה הנה - הנה

הנה, הנה הנה, הנה.

הנה הנה הנה הנה הנה הנה הנה הנה הנה הנה

הנה הנה הנה הנה הנה הנה הנה הנה הנה הנה

הנה הנה הנה הנה הנה הנה הנה הנה הנה הנה

הנה הנה הנה הנה הנה הנה הנה הנה הנה הנה

הנה הנה הנה הנה הנה הנה הנה הנה הנה הנה

הנה הנה הנה הנה הנה הנה הנה הנה הנה הנה

הנה הנה הנה הנה הנה הנה הנה הנה הנה הנה

הנה הנה הנה הנה הנה הנה הנה הנה הנה הנה

הנה

הנה הנה הנה הנה הנה הנה הנה הנה הנה הנה

הנה הנה הנה הנה הנה הנה הנה הנה הנה הנה

הנה הנה הנה הנה הנה הנה הנה הנה הנה הנה

הנה הנה הנה הנה הנה הנה הנה הנה הנה הנה

לערושן ומנהי שלום רב.

הוצא קשה והיה להם עליון אלו גשם אנו
כל כך הרבה שנים עם, גרוננו להלכו עם
שאלו גרם מוסד אלו וזכר מדקובצת שדשום.
גדולתם אבולו מדקובצו ומגדולת יגם משפחה
מדינות משה היה וזכר על אבן ברכם
וקיבתם אלו גדולת המוצות.

תום כל לא תכנת אלו אישית משה ספי ע'
היה אפולו, על כשנו וסוג עגו.
אנו מקדו את פשטתו העמוקה בצדכם
גשם, וגשם משפחה.

לעולם לא אשכח את גרונכם הדשה
והנסיונות שנתתם ע' וזאתי בזמן שהיון לקדום
עכב גולת, יגם ע' כהולום, והרשה לו
קיומת גליון ע' היום.
אנו כל קנה ע' הדין גמיום סבולת.
רבות עכב עכב שולת אתה ערצו שלן
מכילם גמום.

שלכם

ישכחן שולת

ב' חסן קול
73 א 20

מנהי וישנו מ' ג' מ.

ביציה המנהי אר נפולו של אנו
במחנה יום הפסחיים המנהי אליו גמור,
המנהי מנהי ז' מ.

אלו מנהי של מנהי אנו סבולת, אק
היון וולתם ערצו אליו גמום גמון.

שלכם,
שרה ואלת' מ.

אני רוצה, אין אלו סוף כי
עם אתם אלו לא תרמי
עולם, אלו לא תרמי עם
אני - אין לא תרמי עם
עם לא תרמי עם לא תרמי
עם לא תרמי עם לא תרמי

אתם לא תרמי עם

אתם לא תרמי עם

23.4.74 181.4

אני רוצה, אין אלו סוף כי
עם אתם אלו לא תרמי
עולם, אלו לא תרמי עם
אני - אין לא תרמי עם
עם לא תרמי עם לא תרמי
עם לא תרמי עם לא תרמי

אתם לא תרמי עם
אתם לא תרמי עם
אתם לא תרמי עם
אתם לא תרמי עם
אתם לא תרמי עם
אתם לא תרמי עם

שנת הלימודים תשס"ב

12.1.74

עם עלייתו נרצח א צדיק
הוא עסקן של הוועד. חלקי
האגודת הברכה שלקח את
אחריותו עליו. חלקי
אחרים נראו א בלתי אחראי. חלקי
אחרים חתמו על תעודות וני אג שלקח
עליו חלקים המהותיים האצטרייטי.
למה נראו חתום תכני להחליט

היה נאלץ חתום תכני להחליט
הסגל, להגיד נציג חלקי, את כל הצד
פנימי לפני שילקח, א עם זאת סביר
כפי שברצי, עם א לפני שילקח, אצפי,
שילקח, א עם פנימי חלקי מאיני י
כל חלקי האגודה ורצוי חלקי לזכר חלקי.
ומעט להגיד וכל ין אצפי דא מאצטרייטי.

שילקח מאין להחליט על שילקח
שילקח; אצפי חלקי וצפי וצפי
חלקי חלקי, אצפי מאיני אצפי חלקי
מאצטרייטי חלקי חלקי חלקי חלקי
חלקי חלקי חלקי חלקי חלקי חלקי
חלקי חלקי חלקי חלקי חלקי חלקי

מכתב קאופמן, ירושלים

KAUFMANN

JERUSALEM, ISRAEL 28.10.73
בית הכרם, רח' המיסודים 3, Beth Hakerem, Hamejasdim St.

ואשר היקחם

אשר יקחם

אין כל זקוק למעלה, להכנסת צדקה אג'ן.
אין אפשרי ללמוד ב'ארץ ישראל'?

אולי כנראה אפשרי לעבוד את המסוף?
אולי עילוי קומפוזיט דג'ואל הלמה אג'וסט
על אפי ט'ם, במה העסקותי אג'וא

בביקורתו ה'הח'ן
יחסית למה שאין אג'וסט אהסב'לם
ברכה למת ואשר

אולי יקרה מלי, יבשתי מימי ול'פתי
אג'ארם אג'מה מ'עלן מה עלי לעלות
על אמת דהק' על ב'אג'בם באג'אל'בם
ה'הח'ר

ביפו'ות

סוף'ה אג'א'רם

73 י.א. 13

ע'ה - ה'ע'לן

אמיל'ה 22/10/73

32-ג'ר 22 אג'א'ר על אג'אל'ה
ל'ט אג'בי'הי אג'ק'ר'ו

אג'בי'הי, ל'היה אג'ל'וב אג'מ 22-ג'ר
ס'פ'ר'ו, ה'ים יל'ב אג'ו'ן ו'ט'ו

אין אג'ה'ם ז'פ'י ל'ח'ו'בם
22-ג'ר אג'בי'הי אג'ה'ט'אג'ו'א
22-ג'ר אג'ב'ה

70 קאופמן
43-ג'ר
22-ג'ר אג'בי'הי
22-ג'ר אג'ב'ה

הינהגה ה' אברהם
וכוונתו

74 תמו"ט

2
באמת חתומים. אהרון: אלו חתומים
אלה דואר, כי האריך הזמן לתאם
! ונתת הן אמת.

לכן קראתי את שמו על הספר "אמת"
כי צד"ן כלנו, פמ"ס, הריאג' והנהג'
הצא, כלנו - יודיע אמת, מכרפת
אמה איד ורק בלש אלהי המאג'ת
וביואופ'ת אלהי-תוב.
אלנו, קראו את הספר!

בכתב זה אבהרלם
אלה האמרו אג' אים
השאלות שלנו

אלהו אמת

אז ברצון היקר,
שמעתי על אלוהי אלהי מדינה
את רשעו בפני שופטת פדואל.
צעה במולד אבקש ממך כי תקרא
את ספרו "אמת", אשר שלחתי לך, ובו
באפי אמרתי הנהג' אמת - אלה עפואת
קראת הדיון המר, כפיו שלנו מסומת
קלנו את ספרו!

כי אכן עמו אמת. קצ' פואל - פל הענין
לפ' דים, לא לקום פקול! וצ' פ' תיעם
אל דואר, אפ' של זמרא אלהי אמת!
! תמיד בקמולת ה' הע'ק, תיע'ק את
דואר אלהי אמת, את אלהי אמת!

ה"ד. ב' בתשרי תשל"ב
30/7/73

משפחת ברימאן הרבניקה.
רן אהרון משה' על אהרן הכהן לפרק את ברימא
בנפול' ב'נבים היקר. כשל' ירק נ'רבי' מיין' ז'לוא' אמית' ואיזה
את' ת'רמתי' בתוך ה' ט'ש'ש', להתעתי' ע'פ'ול' א'ע'ר'ם
ב'בר'ך ז'ל'.

לא הכרתי את ב'נבים אהליתי. אף' את' ט'מ' אה'ן.
ז'ל'ר', אף' הכ'רתי'ו ה'ת'ר' ע'מ'לך' ק'ט'ז' ה'ת'ח'ת' ט'מ'ר'
מ'ה' ב'ר'ר'סון' ה'י'ת' מ'ס'פ'ר' ז'י' א'ו'ר'ת'ו' כ'א'ז' נ'פ'י'ל'ת'י'ן'
ב'מ'ט'ר'ת' א'ז'ר'ת'ך', ז'מ'ת' ל'ט'י'ע'ת' ל'ד'ר'ר' ה' ע'ר'פ'י'ן'
ז'ל'ז' מ'ע'ל'ת'ת'ך'. את' ה'ס'י'פ'ר' ה' ז'ל'ז' ה'ע'ר'פ'י'ן' ל'ה'נ'ת'ע'
כ'א'ז' ט'ע'ל'ז'ר' מ'י'ו'ן' ה'א'ר'פ'ט'ר'ת' ז'ר'ה'ת' ע'ו'י'ס'; את' ה'ס'י'פ'ר'
ה' א' ק'ו'ר'ס' ה'ת'ח'י'ן' ל'ע'ב'ר'; את' ה'ס'י'פ'ר' ה' ה'ה'ז'ל'
ד'ת'ר' מ'ע'י"ך' ל'מ'ע'ל'ע' מ'י'ו'ן' ז'מ'ן' מ'ה' ז'ל'ת'ת' כ'ר'ב'ז'ל',
את' ה'ס'י'פ'ר' ה' נ'פ'ט'ע'ל' ז'ל'ז'ל' כ'ת'ר' מ'ע'ל'ת'
ת'ז'ל'ג'ר' ז'ל'ז' ב'ת'מ'ס' ע'מ'ל'ת'ו'ת' ז'ל' ה'ע'מ'ט'ר'ת' ק'ז'י'ן' א'מ'ת'
ה'א'ז'ט'ע'ל'ת'ו' ל'מ', י'ח'ל'ף' ה'ת'ח'ר'ז'ת'. ו'ה'נ'ה' כ'ז' כ'ה' נ'ק'ט'ע'
פ'ת'ע'ת'א'ס' ו'נ'ע'ז'ר' ר'ך' ה'ס'י'פ'ר'ת'.

הינני ז'ד'ל' ו'צ'ו'ר' ע'ל'ף' ו'מ'ר' ב'ר'נ'ט'כ'ס' ל'ר'ך'ן' ה'ת'ח'ר'ז'
מ'ר'צ'ו'ן' ה'ת'מ'ס' כ'מ'ה'ע'נ'ע' ט'מ'י'ן' ת'מ'א' מ'ע'ל'ף' ע'ל'ע'ת'ת' ר'ב'י'ת'
כ'ז'מ'ן' ל'ה'מ'ח'ר'ז'ת' ע'ל'ף' ה'י'א' כ'ס'ב'נ'ה'. א'כ'י'ן', כ'א'ל'ף' ה'ס' ק'ו'ן'ו'ן'.
ב'י'ו'מ'י'ם' כ'י'ת'ק'ו'ן'ס' נ'צ'מ'ר' ה' ז' ה'ע'ר'ק'ם' ע'מ'י'ן' ז'א' פ'ר'ת'. א'ך' נ'א'כ'
א'ז'ן' ל'מ'ע'ר'מ'ז'י'ו'ס' פ'ר'ת'. ה'מ'ת' נ'ת'ח'ב'י'ם', מ'ע'ל'מ'ט'ר'ת' ו'ד'ר'ת' ז'
ה'י'ע' ת'ר'ח'ל'ו'ס' ע'ל'ע'ר'ט' ה'ע'ז'ל'ז' ז' נ'צ'ע'ל'ף' ז' ה'ס'י'פ'ר'ך' כ'מ'ע'ל'ר'
ה'ת'ר'ח'ל'ו'ס' ה'מ'ע'ר'ת'י' ז'י'; מ' י' ה' ה'מ'ק'ו'ן' ו'נ'ת'מ' א'ת'נ'י'ס' כ'ת'וך' ט'מ'ח'
א'ז'ל'י', ר'ו'ן' ו'ה'י'ו'ע'ל'מ'ס' ז'ל'ז' ו'ז'א' ת'ו'מ'ט'ו'ת' ז'ד'ב'א'ר'ת' מ'י'ו'ן' ב'ר'נ'ט'כ'ס'
א'ך' מ'י' פ'ר'ק' מ'ל'ך'

ה'הא תהא

לה

לגה תרגסון אלה

תהאנא וצאי לרקח אכה אמני

אחני צנין בה בה פלא תהנאי.

אמני אצסק אחי המתלות אונגם

ואאורת אחתי הנכס פיג. הכתבה אלינם נאפאת

תרתני. אצץ יצי האחאה, ואתי תינא

תחזיתי דחתי.

כשאנתי תפנה על תלמידי שנתו

תחתי תגרות, נענתי שוב התאווים ששחתי מתק

על תחיון והתגרות לראם נעל אדתי' לתחתי, וכן

השא התאווים תמימים על אנשיות תכורים י.

אמרן וכן אנה על בהה ירון (פצצת זתי הבהם)

אספיה על על נעתי לתתעין תהבות. תחאע, נענתי

כששחתי על כך תפיה עלי תהר מאד, נענתי

תה שקיאת רחם, ואא ענב על הין, שקתחתי

הינתי, תמלתי היות, תם אלה תתעלתי....

אנע יוצאת כנה פחלתי כתי

ואנתי לם דברים כתי אלה כתי אנתי כתי

אני אונתי אונתי ני אונ מאליני תפם תחילתי

צרון להאמ תענתי צוקא.

תתקני שיש א' שלמה אונתי אישיתו תהיה

ני תתשכתי ללו ולענמי - -

לאה תתנהתי (לע)

מכתבים בלתי

תורת המספרים

THE WEIZMANN INSTITUTE OF SCIENCE

REHOVOT - ISRAEL

Mathematics
Dept of English
Basic Studies

DEPARTMENT OF MATHEMATICS

DEPT. OF ENGLISH

18th Nov.

Dear Mr. & Mrs. Bergson.

I have just heard the
terrible news about Ann, & I want
to write & tell you how much I
feel for you.

Ann was my student last
year - I taught her English. She
was the best student I had: a
very intelligent & understanding boy.
with a very clear mind. I liked her
very much indeed - he was a boy
with a future & he is a terrible
loss not only to you & to every-
one who knows him, but to the

country.

I wish there were something

someone could do for you - all I

can say is all these who know
him feel with you & for you,

we will miss him -

Yours Very Sincerely,

Prima Sachs

Dear Stephen and Maura,

It's blessing and amazing outtakes,
David and when at my desk & feeling
angry and cozy.

Until now, it has been hard for me
to write to you. I could not find the
words to express my sincere congratulations
of happiness, health, love and laughter for
you and at the same time my deep sorrow
losing my cousin, friend and pen pal, Ari.

We learned of Ari's death when mother
called David in Hoston, then when Miroko
came back to New York, he explained
how it was that Ari was fighting at all.

Even though we knew each other only
a short time, I know I loved ~~at~~ Ari
and I was proud of him. I'm sure he
followed his own heart,

I hope you are ~~the~~ safe and
well. When you is coming over here.
I wish your happiness to keep your
heart light, challenges to keep you
strong. Wisdom to give you
understanding and, love the whole
year long.

With love,
All My Love,
Arlene

Dear Family,

We want you to know that Myron and I are heartbroken over your loss, even though we are so far away in distance and have seen you so few times, we feel close to you because of a love and affection for you. I, especially, remember with accuracy the lovely time we spent together just last year. Now at this tragic time it seems all the more

special, a ² memory to cherish. Myron and I hope that the pain you feel now will become more bearable and that you will find the strength to live through it and with it. And if it is possible to find some from your special memories of Awi we hope you do.

It is too difficult for us to say any more at this time. We are praying for peace in your hearts and peace in Israel.
With love,
Myron and Linda

לקט מברקים

ככלו השתתפותי באבלכם בנפול בנכם במערכות ישראל
חיכ אברהם כץ

הנני משתתף באבלכם הכבד בנפול בנכם היקר אביחי
הלל זיידל

LT TDBN MIAMI BEACH WE ARE MOURNING WITH YOU YOUR SON ABY
CHARNA TEDDY DAVID AND TAUBA

מעומק לבנו משתתפים ~~צום~~ בצערכם הרב בנפול בנכם היקר
איתכם גינה ובנימין

המומים וחפוי ראש בנפול בנכם אביחי
ומשתתפים ביגונכם
ההנהלה המורים ועובדי ביהם תיכון עיאוני

גדול היגון ועמוק הצער בהלקח בנכם היקר
ואין מילת קסם במה לנחמכם מלבד זאת שבמותם
נתנו לעם את החיים חזקו ואמצו
הדסה בריל נועם

גרשון ברגסון רי בנימין 5 ירושלים.

עמכם באסונכם הכבד
אלישבע ואברהם

הננו לידכם בכאבכם המר

והעמוק

מרים מש ה עמי ונעמי

הוועד המנהל בישיבתו אתמול התייחד עם זכרו של בנך אביחי ז"ל
חברי הוועד שרויים אתך באבלך הכבד ומביעים ~~את~~ רגשי תנחומים
עליית הנוער

גרשון ברגסון-בנימין 5

בית הכרם ירושלים

אתכם ביגונכם

הנהלה המורים העובדים והתלמידים משתתפים באבלך בנפול בנך

ביס מקיף דתי בית שמש

אנו משתתפים בצערכם ובאבלכם הכבד בנפול יקירכם על משמרת הקודש של
הגנת המידנה תינחמו מן השמים

יוסף קלארמן

אתך באבלך הכבד עמכם אנו באבלכם על נפול הבן

עמרם לוק ראש מועצת בית שמש

חלימדי ומורי ביהט אשכול בית שמש

חל בן צבי מרים-~~ברמה~~ כרמון הנהלת קרן בית הנשיא

שתתפתו הכנה באבלך הכבד

דבורה וולינסקי המחלקה לחינוך ולתרבות בגולה

אתכם באבלכם על אבי שנפל

מורי יהס גבעת גונן והמנהלת

נחדנו כולנו מאסונכם הכבד ומבקשים להביע השתתפותנו

ITCHEM ANI BEEVLECHEI HAKAVED

SHELACHEM TEDDY BINPOL BINSHEM AVICHAH

עמואל יפה משרד החינוך

DEEPEST SYMPATHY AND SINCERE CONDOLENCES IN YOUR
TRAGIC LOSS ZVI AND NAOMI WAYBURNE

אתכם בצערכם בנפול בנכם
ניצה נפתלי

שפקד אחט בנפול בנכם אביחי

אין מלים בפי להביע כאבי על היגון
~~המנהל אליעזר אבן~~

אתכם ~~אנו~~ באבלכם הכבד

אהרון כהן מנהל מדרשות עמ"ה צוות המורים והמחנכים

משי ברגסון היקרה עמכם באבל

ועדת החנוך והתרבות

אפרים תלמי

יום 3 כ"ג בכסלו תשל"ג 7.11.73

בית ספר לחינוך **המרכז האולימפי** ע"ש נחום זקוק
 טלפון 86 28 30 רח' הפלמ"ח 6 מס' ביה"ס 51022

ארכט זינגלם ט רז
 ילקיים תלמי זביא

ישראל אלכסנדר
 רח' בר-אילן 33 - טל. 921571
 רעננה

המועצה לארץ ישראל יפה
 16.1.74

רח' לוי יצחק 7
 חני-אביב
 סר. 224076 233071

בכבוד רב
 יצירתי
 אורה הרצוג

בתי
 יאן קת' ה' עם רג שהלוקין גבולות
 הרבנים שמעון יק"י לוי יצחק!
 (אמירה)

בית הספר התיכון המקיף של הרסה ע"ש סליגסברג-ברנדייס
 THE HADASSAH SELIGSBURG-BRANDEIS COMPREHENSIVE HIGH SCHOOL

טל. 222291

קבל נא אה רגטי השתתפותי הכנים בבלך.

לי ציון וירושלים.

בת 3 ימים

בית-ספר, דקלים
 ת"ד 450 - דימונה
 טלפון - 91477

עיריית דימונה
 המחלקה לחינוך ולתרבות

23.11.73

הידיעה
 שלמה רבין

המורה
 פתק מס' 81
 יום 19.11.73
 יצירתי
 אורה הרצוג
 המועצה לארץ ישראל יפה
 16.1.74
 רח' לוי יצחק 7
 חני-אביב
 סר. 224076 233071
 בכבוד רב
 יצירתי
 אורה הרצוג
 בית הספר התיכון המקיף של הרסה ע"ש סליגסברג-ברנדייס
 THE HADASSAH SELIGSBURG-BRANDEIS COMPREHENSIVE HIGH SCHOOL
 טל. 222291
 קבל נא אה רגטי השתתפותי הכנים בבלך.
 לי ציון וירושלים.
 בת 3 ימים
 עיריית דימונה
 המחלקה לחינוך ולתרבות
 23.11.73
 הידיעה
 שלמה רבין

מועצת המורים למען הקרו הקימת לעיבוד

פר ג. ברגסון חיקר,

ר' בחסון חשל"ד
1 בנובמבר 1973

בצער ואבל

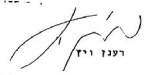
פ"ג א. יד. יד. יד.
ד"ר ב. בן-יהודה
י"ר"ר מועצת המורים
למען הקה"ל

כפר - בליסטון, 18.11.73
ראר כפר בליסטון - מלחה בנימינה 8017

ר ע נ ו י ע
מושב אורה
ד. ג. הוי-יהודה

למטה בולטן היקוה יליס, י"ח בכס
12.73

קבלו את השתתפותי המלאה באבלכם הכבד ללא נח

אנייה ואיבולן היקר'ים,

אנייה ואיבולן היקר'ים
אנייה ואיבולן היקר'ים
אנייה ואיבולן היקר'ים

בעבודתך החינוכית המעולה והמסורה המצא ונחומים.

אנייה
אנייה

המועצה המקומית
תודיה שרון
טל. 2-924621 / ת.ד. 4
דרך'השרון, כנ

נעם קרחה
ובעבודתך המסורה למען חינוך ילדי ישראל המצא
הנחומים.

בידידות כנה,
שלך,

התאגדות המנהלים של בתי-הספר העל-יסודיים בישראל

ג. ברגסון הנכבד,

עקר ועם רעיוןך כאבלי, שאינו לו נכחה.

שלוש ימים
מבכור רב,

תלמידי, בית הספרות המורים

רחוב בויסקוק 8
טלפון 240282

תל-אביב, י"ח בחשד'י חשל"ד
26.10.73

אניג אקסלן היקס

משרד החינוך והתרבות
המוכרות הפדגוגית לחינוך יסודי ועל יסודי
הפיקוח על הציר והאמנות

הביעתי הבטחה הכרה כי בנכס אביחיל נפל על טסטררו להגנת העם והארץ. בנכס אשר
שחררו טה"ל הוקדם טסעמי כריאות ואשר לא היה חייב לצאת לקרב, חסן בין הראשון
לחסום בגופו את האויב הפולש.

סגן שר החינוך והתרבות
למר ג. כרגסון וסטפחור,

נתיין העם
דבורון המר

עכס
יבאל אלון

יוליא - העיני מניתי מתי אלו

אניג אקסלן היקס
אניג אקסלן היקס
אניג אקסלן היקס
אניג אקסלן היקס
אניג אקסלן היקס
אניג אקסלן היקס
אניג אקסלן היקס
אניג אקסלן היקס
אניג אקסלן היקס
אניג אקסלן היקס

אניג אקסלן היקס
אניג אקסלן היקס
אניג אקסלן היקס
אניג אקסלן היקס
אניג אקסלן היקס
אניג אקסלן היקס
אניג אקסלן היקס
אניג אקסלן היקס
אניג אקסלן היקס
אניג אקסלן היקס

אניג אקסלן היקס
אניג אקסלן היקס
אניג אקסלן היקס
אניג אקסלן היקס
אניג אקסלן היקס
אניג אקסלן היקס
אניג אקסלן היקס
אניג אקסלן היקס
אניג אקסלן היקס
אניג אקסלן היקס

יצחק ארצי, ע"ד
רחוב בארי 5, תל-אביב

הרב דוד שמירא
רב שכונת בית הרם
ת"י, הפסוקות תל אביב 24
בנימין: שדרת הרצל 8488

משרד הווינוך והתרבות
הסמינר ע"ש לוינסקי
המחלקה להכשרת עובדי הוראה

חברי ואני מבקשים להביע את השתתפותנו בכאבך
וקים עם נפילתו של אביחי הי"ד במלחמת יום הכיפורים.

מי יחן ותמצא ניהומים בעבודה החנוכית.

אני ופאליה, שמשון אהבה איתן אהבך
אמא/איתן.

המורה
נת פניא.

י"א"ס 73/11/22

רמי הפלמה רח
ירושלים

א-ת-ב-ג
כ"ה ונתום י"ב

שמאל סקמור
מזכיר כללי

הסתדרות הסטודנטים של האוניברסיטה העברית בירושלים

רוני קמין

נוקיר ונשמור את זכרו -

כ"ה קמין

מ"מ יו"ר הסתדרות הסטודנטים

בשם ציבור התלמידים

י. עידן כלכלין

טלפון 522835

חיפה, רחוב יפו 19

אדו ירידי ירידי טא זאבים

אמ כק.

טא זאבים אכס

יבואי.

המחנה
במסגרת
החוגים
העיוניים
המיוחדים
המיועדים
למשפחות
המיועדות
לעלות
לארץ
ישראל
במסגרת
התוכנית
המיוחדת
למשפחות
המיועדות
לעלות
לארץ
ישראל

מדינת ישראל
משרד הפנים

ירושלים, ר' בהשגחת השלי"ד
1 בנובמבר 1973

מס' תעודת זהות
מס' תעודת זהות
מס' תעודת זהות
מס' תעודת זהות
מס' תעודת זהות
מס' תעודת זהות
מס' תעודת זהות
מס' תעודת זהות
מס' תעודת זהות
מס' תעודת זהות

המנהל הכללי
ח. סבורסקי

שגרירות ישראל

באנו תשוב, מלאך

בגדיה

ומחנכים אלה! זה מה שפגשנו מתקופתנו!

בארץ

מחנכים (מחנכים)

Youth Aliyah extends its condolences to Mrs. Simi Ulshan and her family and to Mr. Gershon Bergson and his family on the death of their sons who gave their lives for their country.

אנחנו רוצים לבשר באהבה, בלחץ יד, את כל המשפחות
המיועדות לעלות לארץ ישראל.

המחנה העובד - ארץ צדקה ארץ אמת
ישראלית אמת - ארץ צדקה ארץ אמת
ארץ צדקה ארץ אמת - ארץ צדקה ארץ אמת
ארץ צדקה ארץ אמת - ארץ צדקה ארץ אמת
ארץ צדקה ארץ אמת - ארץ צדקה ארץ אמת
ארץ צדקה ארץ אמת - ארץ צדקה ארץ אמת
ארץ צדקה ארץ אמת - ארץ צדקה ארץ אמת
ארץ צדקה ארץ אמת - ארץ צדקה ארץ אמת

ביתנו ארץ אמת
ארץ אמת ארץ אמת
ארץ אמת ארץ אמת
ארץ אמת ארץ אמת
ארץ אמת ארץ אמת
ארץ אמת ארץ אמת
ארץ אמת ארץ אמת
ארץ אמת ארץ אמת

למבורך הפוריה בשנת החינוך הנוכח.

המנהל וחבר המורים
מסניור אפרחה
ירושלים
בית המדרש הקהילתי-יהודי
המרכזי של בני ישראל
המיועדים לעלות לארץ ישראל

ב"ה

בית הכנסת המרכזי
בבית הכרם

ונתתי להם בביתי ובחומות

עֵד

לשמחת אביחי ברגסון.

נפל במלחמת יום הכפורים
ביום כ"ג תשרי, תשל"ד

הונצח בספר יזכור

על ידי הורו"ו מניה וגרשון ברגסון
ואחותו שרי

ההנהלה

אלול תשל"ו

תעודת

5 צעים

לזכר

אביחי ברגסון ז"ל,
שנפל בקה מלחי חקידו.

ניספו כ"ו

כרמלה ארנן

ויהודה ניר,

ביה"ס "א. בן יהודה"
ירושלים.

קרן סיבת לימודים

כי תבואו אל הארץ ונטעתם (ויקרא י"ג, כג)
AND WHEN YE SHALL COME INTO THE LAND AND YE SHALL PLANT (Leviticus 19, 23)

לזכר נשמת בנכם היקר
אביחי **בראסון**
שנקל ביום כ"ג בתשרי, תשל"ד בהגנת המולדת
במלחמת יום הכיפורים
ניטעו על ידי
יצחק ושוניה שקלבר ומשפחתם

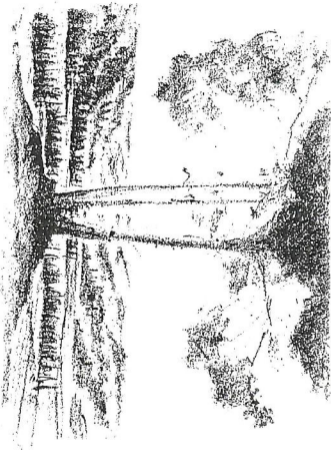
Jewish National Fund

5

עצים

קרן הימית לישראל

מס' 2962 מ

יען
על שם
מסעות אורטור
ירושלים

עצום

גורן
אבי ברגסון הי"ד
נפל בגיני
במלחמת יום הכיפורים

מס' 2090391
רפ"ל אבי' ברגסון ז"ל

מס' 2090391

מס' 2090391

התכנסות החברים להעלאת זכרו

(דצמבר 1973)

היה משתעמם עם עצמו. עכשיו כמה שהיו לו חברים וידידים הוא היה די לבד. הרבה התעסק שוב פעם בעמקות וביטודיות כמו שהכרנו אותו יותר מאוחר. עכשיו בנושא התעופה, כבר אז, בכיתה ד' הוא כבר היה מתמצא בכל מיני בטאונים של חיל האוויר ובכל מיני ספרות של חיל אויר. דבר שבכיתה ד' לא כ"כ נהוג בגילאים כאלה, שמתעסקים יותר באירוני נייר.

ובכלל ההתעניינות שלו בהרבה עמקות כזאת ואולי בגרות יותר מאתנו. לכולנו הוא היה חבר טוב.

בעיקר הצטיין בחוש ההומור, לפעמים אירוני, אני חושב שיותר מאוחר התכונות האלה הן הרבה הרבה יותר בולטות. זה בעצם התכונות שבכיתה ד' ואני זוכר שנורא הרשימו אותי. מאוחר יותר עברנו יחד ליפה נוף. לאחר שנה מביה"ס היסודי הזה עברנו לתיכון ליד האוניברסיטה. ושמה, עד כמה שאני זוכר, גם את היית בכיה"ס וגם אמנן הצטרף אלינו.

ציונה: אני לא יודעת למה, אני תמיד זוכרת אותו מהצגות. בכיתה ד' עשינו את ההצגה, אתה זוכר שהוא חבר את הכל

דורון: התכנסנו כאן להעלות, לדבר על אביחי. כולנו מכירים אותו. אין כאן אנשים שהתוודעו אליו לפני כיתה ד' בתקופה שהגיע לירושלים.

ציונה: המאורע המרכזי שאני זוכרת מכיתה ד', הצגה שהצגנו את הזמיר של אנדרסן, ואביחי הציג את התפקיד הראשי, את תפקיד המלך. אני הייתי השפחה. אני זוכרת אותו מההצגה. היה ילד חדש, הגיע מאשקלון.

דורון: מה שאני זוכר, שהתרשמתי בעיקר שהיה נער מיוחד יחסית לבני נוער בכיתה ד', מבחינת בגרות שמאופיינת ע"י עמקות ויסודיות, כל מיני תכונות, שבאמת יותר מאוחר ראינו בצורה יסודית יותר. למשל, כשהיינו צריכים לעשות שיעורי בית. הוא התחבב על מורים, אז הוא הכניס הרבה רעיונות משלו. בכלל כבושר ביטוי כבר אז הוא התבלט, לפחות לי.

דבר נוסף, זה כבר אז, הוא היה בחרר שמצד אחד הוא היה בחרר חברותי וחביב ומחיין תמיד, ובעל חוש הומור ועם הרבה חברים, ומצד שני הוא לא היה מה שנקרא מ"החברה". הוא ידע בהחלט להחזיק את עצמו. הוא לא

לבד, בחרוזים. טוב, ברור שאני זוכרת אותו תמיד בתור תלמיד טוב וחוש הומור כמו שאתה אומר.

דורון: שוב פעם מה זה תלמיד טוב? אני חושב שזה באמת תוצאה מהיסודיות והעמקות שלו. אני זוכר שהיו די יוצאי דופן לגילים באותה תקופה. זה לא כ"כ רגיל שבחור בכיתה ז'-ח' בעמקות, ברצינות וביסודיות כזאת לכל מיני נושאים. דברים שהוא אהב, הוא ממש היה חוקר אותם עד הסוף וביסודיות מלאה. למשל, כמו נושא התעופה, שזה באמת דבר שחדר לעומק. שזה דבר שאחרי זה בעבודה,

הוא הכניס הרבה דברים של עצמו. הרבה דברים די רציניים.

אני זוכר באמת שהוא כתב את כל ההצגה. ונורא התפעלתי מאיפה כושר המחזאות הזה. ציונה: וזה עוד היה בחרוזים!

דורון: זהו, כבר אז הוא באמת התבלט

בחוש הומור מאוד מאוד, לפחות לטעמי, מוצלח מאוד. זהו, בערך התקופה של תיכון, יותר מאוחר התחלקנו למגמות.

שולי: אני מכיר וזוכר את אביחי מהעימותים שהיו לנו עם מורים. והיתה לנו מורה אחת, גב' קליינברגר, היא היתה המורה להיסטוריה, היא היתה ידועה מאוד והערכנו אותה יותר, בד"כ היינו מגיעים איתה לידי עימות, לא בגלל הפרעות אלא בגלל כל מיני ויכוחים אידיאולוגיים, וזה הגיע לידי כך שפעם אחת באיזה שהוא ויכוח, אנחנו העלבנו אותה אז היא אסרה על אביחי לבוא לבקר בשיעורים שלה זרקה אותו מהכיתה, והיה צריך לעשות את המבחנים יחד עם שאר הכיתה לברו. היה מבחן די קשה, וכולנו קבלנו ציונים צולעים מאד, והוא קיבל את הציון היחידי "9", למרות שהתכוונן בבית וזה מוכיח במידה רבה מאוד את כושר הריכוז והלימוד שהיה לו.

כשהתגייסתי לצבא לא הייתי בטוח לאן אני אגיע. זאת היתה הפתעה בשבילי לשמוע שהוא הודח מקורס טייס. ואני זוכר שאח"כ ספרו לי חברים מקורס הטייס, שאת הציונים לפחות בדברים העיוניים היו לו מהטובים בקורס. מלכה: אביחי ישב בשורה הראשונה והציק לקליינברגר לא מעט. וכל ההערות החכמות שלו מאד הרגויו אותה. חוש ההומור שלו לא היה סתם בדיחות.

היו לו כל מיני דברים שאיך שהוא צצה לו, מין הברקה כזאת. קליינברגר מאוד לא אהבה אצלו. וזאת היתה הסיבה היחידה שהיא העיפה אותו משם. הוא היה כמוכן מאוד מבסוט מזה ובטחוננו העצמי היה מאוד רב.

אני גם זוכרת כל מיני דברים, למשל: אביחי באמת לא כ"כ התאמץ בכיתה. בכל אופן נראה כאילו שהוא מזלזל, תמיד הוא אהב להעיר הערות חכמות, שנורא עיצבנו את המורים. במתמטיקה, תמיד היו ריבים בין אביחי וביני - מי תלמיד יותר טוב. ואח"כ בכלכלה זה היה גם עם אתי. עשינו כל מיני תחרויות כאלו. היתה לנו מורה שנורא לא סבלנו אותה קראו לה קרש, אנחנו קראנו לה קרש. אני זוכרת שאביחי הועבר לשורה הראשונה.

ומאז התחיל מסע הטיולים של כל הכיתה לעבר הבמה. כל שיעור שהיא היתה נכנסת כולם היו מזויזים את הכסאות והשולחנות לעבר הבמה. עד שהצלחנו בסוף לסלק אותה. היא היתה יוצאת באמצע השיעור ובוכה. והיו מביאים לנו את כל המנהלים וכלם היו מדברים על ליבנו, שום דבר לא עזר.

היה לו חוש הומור נהדר. זה לא היה חוש הומור סתם של בדיחות אלא היו לו הברקות כאלה, וחוש הומור היותר יפה. דורון אמר קודם שאביחי כבר בכיתה ד' הראה בגרות ואני דווקא חושבת שזה לא הדבר שאפיין את אביחי.

מבחינה מחשבתית היתה בו נורא בגרות מחשבתית. מבחינה עיונית הוא היה נורא חכם. אני חושבת שהיה לו פוטנציאל עצום. הוא באמת היה נורא מיוחד. הוא גם לא היה צריך להקדיש הרבה מאמץ והוא הוציא המון. פשוט היה לו פוטנציאל נהדר, אבל דוקא מבחינת בגרות אני חושבת שזה לא נכון, כי אביחי היה בו הרבה מן הילדותיות. זה גם כן הוסיף לו המון קסם, חיים. בצבא שהוא כתב לי הרבה אני חושבת שהוא השתנה קצת. אבל זה גם כן הדבר שהיה נורא אופייני לו.

דורון: אני רוצה להבהיר את עצמי. היתה לו באמת בגרות מחשבתית.

עכשיו העניין של הילדותיות אני לא כ"כ חושב שהוא היה ילדותי, היו אנשים שנפגעו, אולי, מהעוקצניות שלו ומהתחכמות שלו וטענו שהוא ילדותי.

אבל אני חושב שבאמת היתה לו בגרות מחשבתית. הוא היה באמת חכם עם פוטנציאל.

אמנן: אני רוצה להוסיף פה משהו: אני לא יודע מה אמרו כאן קודם, אבל, לגבי הילדותיות אני חושב שזה היה מן מסך כזה שלא משקף כלום.

מלכה: אני גם חושבת ככה. זה היה כאילו מן מעטפת שהוא שם על עצמו שדרכה הוא היה יכול לתת לעצמו פורקן לכל הבדיחות שלו ולכל צורת ההתבטאות שלו,

בכלל היתה לו צורת התבטאות נורא מיוחדת. ציונה: יש בו עוד תכונה שלא הזכרה פה, אני חושבת שמה שהיה בולט נורא נורא, זה היה טוב-לב. אני לא הכרתי בחורים כאלה ממש. הוא היה אני יודעת משיחות איתו, שאם היו לי בעיות מסוימות אפשר היה לשבת ולדבר איתו על כך. אין לי מילה אחרת להגדיר את זה, ממש טוב כזה.

דורון: בקשר למסווה, זה באמת נכון שהוא הסתובב ככה עם מסווה חזק.

אני, למשל, זוכר שלא עבר בחינה בתיכון בלי לצאת כולו מיואש והיה ברור שהוא מוציא ציון טוב, כלומר כשהיה אומר מוציא ציון גרוע זה היה ודאי שיוציא לא פחות מ-"9" בערך. תמיד הוא היה יוצא מזה באלגנטיות.

מלכה: זה גם מה שאני זוכרת. הוא פעם הוציא בכלכלה את הציון של "86" והיה מאד לא מבסוט.

דורון: בכל אופן, כל המורים הכירו בזה שהוא באמת תלמיד חכם, ותלמיד בכל אופן רציני, בזה כולם הכירו.

עכשיו אני חושב, שדברים שהוא חשב אותם לחשובים, דברים שהוא הציב לעצמו זה היה ממש עד הסוף,

בעקשנות לפעמים לא נורמלית. למשל, העניין האוניברסיטה בשנה א' הוא שם לעצמו מטרה ללמוד

אנגלית. אם כי הוא ידע אנגלית ברמה של תיכון, ושלוש

שנים היה בצבא ולא דיבר אנגלית. והוא החליט שהוא לומד אנגלית אז הוא ממש ישב והיה מספר לי ששלושה דפים בספר פסיכולוגיה באנגלית לוקח לו 15 שעות לעשות את זה. והיה מפרש מילה במילה, עשה לעצמו מילון. זה ממש עבודת נמלים, משהו ממש לא נורמלי. בסוף השנה הוא באמת ידע אנגלית משהו פנטסטי. במשך כל השנה הוא קרא את החומר רק באנגלית. למרות שהיו תרגומים (שאפשר היה לקבל קצת מאחרים) או להתחלק בחומר, אבל זה היה ממש עניין עקרוני אצלו - לקרוא את החומר רק באנגלית, וללמוד אנגלית.

למשל, מסעות: בתקופה ההיא עוד היינו בבית-נחמיה, היה שם חוג לטופוגרפיה, אז אביחי לא היה בעל כושר גופני מי יודע מה מעולה. בכל אופן בכל המסעות האלה בהרים שהיה בזה בהחלט מן הקושי לגבינו, הוא היה עושה את זה תמיד מתוך עקרון, ולא משנה אם יש יבלות ברגלים, או אם צריך היה לשמור מים, אז תמיד אביחי נשאר עם כמות מים. כולם גמרו אביחי השאיר. זה היה מן אתגר כזה לראות אם הוא מסוגל לעשות והוא היה הולך עם זה עד הסוף.

תגית: אני חושבת שזה גם עניין של יסודיות ושיטתיות. אני זוכרת שהוא אמר לי: אני מוכרח בסוף השנה לקרוא אנגלית יותר מהר. וכך קרה.

מסתבר שיחד עם הכשרון והיסודיות בכל אופן אפשר להשיג משהו.

מלכה: הוא לקח פסיכולוגיה וכלכלה שזה המון. בד"כ לוקחים חוג אחד. זה המון עבודה, אני מכירה במקרה מישהו שלמדתי אתו בשנה א' פסיכולוגיה והוא ידע ממש פרפקט אנגלית, אז זה לא היה למכשול לסטודנטים שיש לקרוא הרבה באנגלית אז אף אחד לא עושה את זה. תמיד מחפשים תקצירים, ואביחי לא כזה, כלומר, הוא החליט ללמוד אז הוא למד כמו שצריך, וזה דבר שבד"כ לא אופייני לסטודנטים. וזה באמת עניין של יסודיות.

ציונה: זה שייך ליסודיות. למשל העיסוקים שלו, הוא רצה תמיד להיות טייס, ובנה דגמים, (היה פעיל מאוד בגדנ"ע-אוויר. כשהוא היה בגדנ"ע-אוויר אני זוכרת שזה שממונה עליו אמר לו שהוא לא עובד בשיטה נכונה. הוא לא מקפיד מספיק על הדגמים, ואח"כ כשהיתה תחרות של כל ירושלים, אז כמוכבן שהקבוצה של אביחי הוציאה מקום ראשון.

יוסי שילוח: כשהוא השתחרר מהצבא, הופיע בקלוב התעופה. (אני מרכז את קלוב התעופה בירושלים) והוא בא למעשה להשתלב במסגרת של הדרכה בכתי-תלמיד של העירייה. אבל פה אני מוכרח להקדים כמה מילים על המסגרת שאליה פתאום הוא נכנס. קלוב התעופה זה

קבוצה של אנשים שעוסקים בנושא מגיל צעיר, לא גדנ"ע-אוויר, אלא אותם שבחרו ללכת דווקא לקלוב.

אחד הולך לגדנ"ע-אוויר והשני הולך לקלוב. וזה מוסדות שפועלים בשיטות שונות לחלוטין. כעת הקלוב בנוי מאותם אלה שגדלו מתוכו, ואלה גם מרכיבים אותו. כל המדריכים, כל הפעילים, כולם זה אנשים שהקלוב מהווה הבית שלהם. ואביחי הגיע למסגרת הזו מבלי שאף אחד הכיר אותו. הוא לא הכיר גם אף אחד. הגיע בחור, כמו הרבה בחורים, שחיפשו עבודה. והיו הרבה מדריכים, או מגדנ"ע-אוויר או סטודנטים מהאוניברסיטה שהגיעו ממקומות שונים, באו ואיך אומרים מעין גוף זר, צריך להיכנס למסגרת כזו. אביחי היה בין אלה שהשתלבו יפה. כשהוא הגיע לא ידעתי, למען האמת די חששתי לתת לו קבוצות, הוא רצה מספר קבוצות בהתאם ללוח הזמנים שלו, שהיה פנוי באוניברסיטה, ואני כפולסי נתתי לו קבוצה אחת בהתחלה. רציתי לראות איך זה מתקדם. במשך השנה זה הגיע ל-2 קבוצות, כאשר מיד באחד מבתי-הספר קבלתי דרישה לפחות עוד שעתיים. זה היה דוגמא בניס.

מצאנו את המסגרת התקציבית. ומאחר ובי"ס דורש, בי"ס ודאי יודע מה הוא רוצה ובסה"כ הוא עבד על 3 חוגים. במשך השנה הוא לא היה צריך לבוא, זה לא היה מחובתו

להיות, בסיכומו של חשבון טיסנאי ממדרגה ראשונה, ומי שלא טיסנאי שילך הביתה. זו הגישה גם של מי שטיסנאי בדמו, ואין לו רקע אחר. חשבתי שיש פה ולזול בעבודה או חוסר ידע. הזמנתי אותו ואמרתי לו: אביחי, אני לא מבוסס מהעבודות של החברה שלך. וחכיתי להתנצלות - וקבלתי נאום,

ואמרתי: הבחור הזה הוא בכלל לא מוצא חן-בעיני, הוא מתחיל להתוכח אתי ואומר לי: אתה בעצם דורש ממני את הבלתי אפשרי מאחר והיחסים בינינו היו באמת לא פורמליים אז אמרנו טוב, בוא נשים על השולחן. תגיד כל מה שיש לך ואני אגיד כל מה שיש לי. אמרתי לו שאין טעם לבנות טיסנים שבסוף לא יצאו טיסנים. אז אביחי אומר לי: תראה, אני חושב שבבית - התלמיד לא צריך לפתח אלופי טיסנאות. דבר שני הוא אמר לי: אל תחשוב שמי שרוצה להיות טוב אין לו את האפשרות. יש לו, אבל מה, הילדים צריכים לבוא לחוג ולהנות שעתיים, וגם לבנות טיסנים. ואני חושב שבשביל זה בבית-התלמיד יש חוג לתעופה ולא בשביל דבר אחר. פה אני ראיתי שאנחנו לאט לאט מתקרבים לאותו גל. כי אותו וויכוח שהיה לי עם אביחי ככוון ההפוך של למה אין לך מספיק רמה, היו לי עם רוב המדריכים בכיוון השני, למה אתם דורשים יותר מדי.

לבוא לקלוב, הוא היה צריך לעבוד שעתיים כל פעם, להגיש את הדו"ח ולדאוג שבקבוצה יהיו חומרים. הוא היה צריך לבוא לקלוב-למחסן, ולקנות את החומרים. לא לקנות אלא לדאוג להליכים. ולא ציפיתי שאני אראה הרבה את אביחי כמו שלא ראיתי את האחרים. מי שכן ראינו שמה אלה היו אלה שהיו מעורבים בעניין מבחינה נפשית, הייתי אומר. יצא לנו לדבר הרבה, גם באופן לא פורמלי. מעניין שפה אני שומע ילדותיות, אני מוכרח להגיד שהילדותיות נשארה. אני לא יודע אם זה לזכות או לגנאי. אני לא חושב שזה רלוונטי בכלל. וזה היה חלק מאביחי. במובנים מסויימים, אני מוכרח להגיד, זה היה בתחום שאני הכרתי אותו ויצא לי לקשור איתו קשר אז זה לא השפיע לפחות לרעה. איני יכול להגיד באחריות אם זה תרם לטובה או לסימפטיה של הבחור. זה כבר עניין אישי של כל אחד. בעיני זה מצא-חן באיזה שהוא מקום. אני חושב שאני מדבר על התקופה האחרונה. אביחי נשאר בחלק מעצמו. ילד, לי לפחות זה נראה ככה. עכשיו לגבי היסודיות: טוב לא הבחנתי בזה, לפחות במהלך העניינים.

להיפך, יום אחד יצא לי לראות עבודות מוכנות של חניכים שלו, ואני לא הייתי רגיל לעבודות כאלה. זה היה ברמה פחותה ממה שהקלוב לתעופה דורש מעצמו. מי שצמח בקלוב לתעופה, הוא יודע שמי שמתתף בקלוב, צריך

מבחינה פרקטית די חששתי, מצד שני כששמעתי את הדברים בצורה כ"כ הגיונית ומתאימה גם לקונצפציה שלי, אם מותר היום להזכיר את המלה קונצפציה, אז אמרתי: אביחי, אתה צודק, אני חושב כמוך. תשתדל רק לשמור על אותו שביל-זהב שאתה מדבר עליו. טוב בסוף השנה, אצל אביחי הופיעו 3 גודרים. כשאני אומר גודר, אז הופיעו בכל קבוצה איזה 20 ילד. ולהחזיק 20 ילד בקבוצה מהסוג הזה - זה לא פשוט. אז מתחילים ב-20 ילד בתחילת השנה, וגומרים שבעה-שמונה-תשעה בסוף השנה אז זה טוב. קבוצות של אביחי באו כולם. היו באצטדיון של האוניברסיטה לפני שנה, כולם. וזה כבר הוכיח את השיטה שלו. בסוף התחרות הקבוצה שלו זכתה במקום הראשון.

הוא קבל ממני את המקסימום שהוא רק היה יכול לעשות. אני יצאתי בסוף ספטמבר לחו"ל, כשחזרתי לקלוב, אחרי שהשתחררתי ממילואים, ניסיתי לשחזר, אז שמעתי שאביחי נפל. ניסיתי לפתוח את החוגים שניתן היה לפתוח, תוך כדי שיחות התברר לי שבביה"ס "נוה עציץ", למשל, הם באו אלי בטענות למה החוג לא נפתח. אמרתי: אין לי מדרך. אבל הבחור שהיה אצלנו, איפה הוא? למה הוא לא בא? הוא כ"כ מצא חן בעינינו. וזה ביי"ס דתי ואביחי לא דתי, וזה ביי"ס שיותר מאוחר לא הסכים לקבל

מדריכים לא דתיים. ואני לא יודע שהוא הכין את הכל לקראת פתיחת השנה. והיה ברור להם שהשנה נפתחת. כמוכן שביה"ס לדוגמא בנים, לא היו מוכנים בכלל לשמוע שאביחי לא יבוא לשם, אותו ביי"ס שזכה במקום ראשון. ביי"ס שמגלה גם יחס רציני מאוד לחוגים זה מה שאני יכול לתרום מתוך אותם דברים שאפשר להגיד על אביחי כדי לשחזר את התקופה האחרונה.

דורן (מהצבא): אני דווקא רוצה להשתלב כאן כי זאת היתה תקופה שאף אחד לא הכיר אותו. אני הייתי עם אביחי בצבא, בשיריון, ולומר את האמת, בזמן האחרון נאבקתי עם עצמי די הרבה לשחזר את הרגע והרקע שגרם לנו להיות קשורים חזק. ואני אומר להיות קשורים חזק - אני אפרט את זה בהמשך. בתחילה בשיריון היינו די רחוקים אחד מהשני למרות שהיינו במסגרת משותפת אבל לא הכרנו אחד את השני. הדבר היחידי שגרם לנו להיות מאוחדים או להיות שותפים בגורל באותה נקודה, היא העובדה ששנינו הצטרפנו לשיריון מבחון, ולא היינו חלק אינטגרלי מאותו גוף שהגיע מהטירונות והיה באיזו שהיא צורה מגובש. עברנו את השלב הראשון בהכשרה שלנו בצבא בשיריון, והתמזל המזל ונפלנו שנינו לאותו גודר, בגלל סדר אימונים די עמוס בשלב הראשון. נדמה לי, כשאני משחזר את הנקודה שבה בעצם נקשרנו אחד לשני,

נרמה לי שזה היה כשירדנו לקו ובאיזו נקודה יצא לשנינו לעבוד באיזו שהיא עבודה, אני לא זוכר בדיוק מה. בכל אופן העבודה כנראה לא היתה מרכז המאמץ לא שלי ולא שלו, והתרגלנו לשיחה ואני חושב שזאת הנקודה שהחלטנו, או לפחות אני החלטתי שהוא גבר כלבבי, ז"א בחור כמוני, ואיתו יהיה כדאי לשמור על קשר. תקופה קצרה אחרי זה, הגענו כבר לקורס מפקדי טנקים. היינו באותה פלוגה, באותה מחלקה, באותו אוהל, וכשצוותנו לצוותים היינו באותו צוות.

אני יודע שאני יכול הרבה להעיד. אני חושב שהתנאים הראשוניים הם די דומים למה שהוצגו כאן על ביי"ס. דבר ראשון המ"מ שלנו, שבסופו של דבר גם היינו הצוות שלו, למד באיזה שהוא שלב יחד עם אבי בכיתה באשקלון. ואבי לא במיוחד חשב שהוא גאון הגאונים. למרות שלא היה לו שום דבר נגדו. ז"א הוא מעולם לא אמר דברים מסוג: מה האדם הזה, מה זכותו לעמוד מעלי ולומר לי מה לעשות, אבל הוא בהחלט לא חסך דברי ביקורת, אבל תמיד בתחום הצודק, בתחום המקצועי, בתחום שכל אחד בקורס מטק"ם ידע לבקר.

הוא היה מאד מאד ציני, הוא תמיד ידע לבקר את הדברים שנעשו.

ואם בבי"ס לא אוהבים את זה, וודאי וודאי שבצבא לא

אוהבים את זה.

ודווקא מהבחינה הזאת עמדה לו, נאמר, זכותו של המ"מ שלא רצה להסתבך במין מצב לא נעים כזה, אולי שמישהו אחר היה אומר לו משהו. לא רצה לומר לו את האמת האמיתית שלו, את סולם הערכים האמיתי שלו, הביקורת שלו נבעה מתוך אותם דברים. הוא ידע בדיוק איפה לסווג את הדברים לפי ההערכה שלו והוא לא קיבל דברים כמוסכמים. במיוחד בצבא זה קשה והוא בטח לא היה "סבון", במושגים הצבאיים.

אנחנו נפרדנו באותה נקודה מבחינת הקרבה שלנו בשרות הצבאי. לגבי המצב בקורס הוא לא היה חניך מעולה. אבל אלה שמכירים קורסים בצבא, החניכים המעולים צריכים להתבלט. הוא מעולם לא ניסה להתבלט. אבל את מה שהוא עשה, הוא עשה בצורה יסודית וטובה, והדים ששמעתי אחרי שהוא גמר איתי את הקורס, אז זה לא היה סתם במסגרת הקורס אלא הוא היה, במקצועו הוא היה טוב. הוא היה יסודי והוא ידע את המקצוע כמו שצריך להיות. ז"א מתוך אותם דברים שהוא לא כ"כ אהב אותם הוא ידע לסנן את המידע, את הדברים החשובים, ולבצע את זה כמו שצריך.

יוסי: פעם ראשונה ראיתי את אביחי בקורס מטק"ם. משום מה באוהל שלו הייתה מרוכזת כל הפלוגה. היו מרוכזים

שם בסביבות 45 חברה, באוהל שצריכים להכנס בו 8-10 אנשים. הוא יושב ומרצה.

היחס שלו לצבא דו ערכי, שירתתי אתו יחד שנתיים באותו גודר, באותו חדר, ומצד אחד, היינו מקטרים בלי סוף על הצבא, ומי שמכיר את השיריון, למשל, זה רבוע ברבוע. אבל אם היה צריך לעשות משהו, לצאת לחיילים ולדבר איתם הוא היה יוצא ומבצע ואח"כ חוזר ומתחיל לקטר מחדש.

גם בקורס מטק"ים ידע לעקוץ את סג"מ שהכיר אותו מאשקלון. אבל הוא תמיד היה יודע לשמור על הגבול. אני זוכר שהוא אהב מאד לקרוא עתונים. "הארץ", עד כמה שאני זוכר אביחי היה מאד אוהב לקרוא את העתון הזה. ואנחנו אירגנו את הפקיד שהיו מגיעים 3 עיתוני "הארץ", ואחד לאביחי.

מלכה: בקשר לצבא גם אני רוצה להגיד משהו. בזמן הצבא אביחי ואני הרבה לא התראינו. לאורך כל הצבא הוא כתב לי מכתבים. אז אני יודעת, למשל, שהוא עף מקורס טיס וזה נורא נורא הציק לו. אחרי זה כשהוא בא לשיריון, השתלב בזה. אביחי חשב לטווח ארוך, ונורא הציק לו כי הוא יפסיד שנה באוניברסיטה והיה חשוב לו ללמוד ולסיים מהר. ואחרי זה הוא עשה את קורס מטק"ים. זה היה נורא מפריע לו שמגיעים אליו מחזורי מאי, וכל מיני דברים

כאלה כי הם לא מבינים. הוא לא היה מוכן לקבל שיש אנשים מטומטמים והם לא קולטים. והוא היה צריך להסביר להם כל מיני דברים. הוא כל הזמן היה בקונפליקטים. מצד אחד היה חשוב לו לשמור על היוקרה שלו בתור מפקד, ומצד שני לפעמים היו כל מיני מקרים שמישהו היה לא בסדר והוא היה צריך לתת לו עונש, והוא לא היה יכול לעשות את זה וכל הזמן התלבט למצוא את שביל-הזהב.

חגית: אני חושבת שכולנו זוכרים איך שהוא היה בא לחופשות, בתקופה שהוא היה עם מחזור מאי, והוא היה מספר את כל התיאורים החיים מהחניכים והחברים שלו. לחזור על זה בדיוק, אינני יכולה אבל אני חושבת שכולנו זוכרים.

הנהג: ביחס לילדותיות, אני את אבי הכרתי בסה"כ ב-7 לאוקטובר, כשפרצה המלחמה. על זה אני חושב שסמי יוכל להעיר עוד כמה דברים, שאני לא כ"כ הבנתי. כשאנחנו הגענו ב-7.10, לאיזה שהוא בסיס ליד באר-שבע, אז קבלנו שם טנקים. אני ראיתי את הטנק, נעשה לי שחור בעיניים. זה היה טנק שבקושי נוסע. לא היה זיכוד ולא היה כלום. ומינו את אביחי להיות אחראי, כי הוא בא עם דרגות. כל השאר באו בלי דרגות. טוב, איך שהוא בחרתי שמה איזה טנק, נעמדנו שמה מאחורי העצים, התחילו

מטק"ים. גמרנו יחד את הקורס, הגענו ישר לגדוד ומאז לא ראיתי אותו. פעם אחרונה שראיתי אותו זה היה במלחמה. זה היה ב-6 לחודש, פגשתי אותו בצומת גהה. הוא בא להתייצב כי לא קיבל צו גיוס הביתה. משם נסענו לבסיס השיריון. היו שם קרוב לאלף חייל. לא היה שם איזה קצין קישור.

בבוקר לקחו אותנו לאוטובוסים. הגענו למחנה ליד באר-שבע. הגענו לשם 6 צוותים יחד אתנו, והחליטו שהקצין בעל הדרגה הגבוהה הוא יהיה מפקד, והחליטו שזה אביחי. אמנם אנחנו שנינו מטק"ים. החלטתי שאני אהיה איש צוות בטנק, ואנחנו יורדים לבד לסיני.

בסוף, ברגע האחרון הגיע קצין, הבן של דן לנר, ועוד אחד, זמיר, וירדנו. לסיני הגענו ביום שלישי בבוקר, לטסה. רוב הזמן, פעמיים-שלוש ביום, יצא לנו לחלץ פצועים. ואביחי, היתה לו תכונה, הוא היה קצת חלש אולי, וכל פעם שראה קצת דם הוא קצת איבד את ההכרה.

להגיע דברים, אביחי וסמי התחילו פתאום לסדר את העניינים. אז הייתי רציני, לא היה לי מצב-רוח. ידעתי שאני לא נוסע לקייטנה. והנה שניהם התחילו "אנחנו מכוערים". אני התעצבנתי - מה זה? אתם מעצבנים אותי. תפסיקו כבר. והם מתחילים: אנחנו רוצים להיות מכוערים. עד עכשיו אני לא מביין. זה כנראה משהו מהצבא הסדיר, כי אני לא הייתי איתם בצבא הסדיר. ואביחי - אני אומר לו, אביחי, אתה מפקד פה. אנחנו מכוערים? אני לא זוכר בדיוק במה זה היה קשור. זה היה משהו, מין ילדותיות כזאת. כל המתח שם וכל העצבים שהיו שם כולם. כי היינו במצב, לא ידענו בדיוק מה קורה. אז אביחי, היתה לו מין ילדותיות כזאת. זה קצת הרגיע. היינו כולנו די עצבנים ואביחי מתחיל עם ההתלוצצות שלו. זה היה די נחמד, אפשר להגיד, במצב אז. אנחנו מכוערים, אנחנו מכוערים. אני רציתי לאכול את שניהם ביחד.

סמי: את אביחי אני הכרתי בפעם הראשונה בקורס

דברים משלו

יכולתי להיות שר בממשלה

אנשים מקבלים מברקים בנוסח הסבתא, הדודה, הדוד, גיס, נכד בוא הביתה, והנה הם שמחים ומחייכים.

שר השיכון - להעביר את כל שלבי השיכון למן האדום הקדמון ועד ימינו, מתחת לכיפת השמים, באהל, בטנק, מעל הטנק וכו'.

שר הבריאות - להוכיח מה זה בריאות: לישון יותר מ- 4 שעות בלילה. להיות בבית יותר מיומיים רצופים. לשמוע שאחד המפקדים נקע או שבר יד או רגל. לשמוע איך המח"ט שוטף את המ"פ ואומר לו בקשר שיתייצב אצלו למשפט - זה נקרא בריאות.

מה זה להיות חולה? לשמוע בשעה 3.00 בלילה נובחים. לאכול בחדר אוכל צבאי. לעבוד במטבח ולראות איך הטבח צולל לסיר בשתי ידיו כדי לבחוש את מה שתאכל. ועוד למדתי להשתדל להדיח כלים ולא להצליח.

שר התחבורה - לנסוע ולנהוג בכל מיני כלי רכב, החל בגיפ וכלה במטוס פייפר. לקפוץ ולהטלטל על ג'בלאות כשנהג הטנק מחייך בסאדיזם. לקוות שהדרך הביתה תגמר כבר, ושהדרך לבסיס לא תסתיים לעולם. לנסוע בטרמפים

אני יושב ועושה חשבון נפש קטן על מה שלמדתי ועשיתי בצבא עד כה ואני רואה שיכולתי להיות שר בכל אחד מהמשרדים הבאים:

שר הסעד - עמדתי לעזור לאחרים וגם לקבל עזרה. שר המסחר והתעשייה - למכור ולקנות שעות שמירה. להוכיח שקנו ממך דברים במשיכה ולקנות דברים במשיכה מאחרים.

שר האוצר - לבזבז משכורת של 45 ל"י תוך שבוע ולהשאר בסוף החודש עם 20 א"ג (למרות התמיכות מהבית).

שכל מי שאתה מבקש ממנו להלוות לך עונה: אין לי. שר התקשורת - לשמוח על כל מכתב שמגיע, נוכח החובה להשיב. לקבל מכתבים שיש בהם חורים ממלים ורק לצנזורה פתרונו. לשמוע ממישהו שלא שלחת לו מכתב בעוד ששלחת כבר לפני שבועיים. לשבת בתורנות ליד הטלפון הצבאי ולנצל את ההזדמנות להתקשר לכל העולם בזמן שכל העולם לא בבית אלא בבית הקולנוע. לפטפט עם המרכזנית האלמונית במשך שעה-שעתיים. לראות

לכל מיני בסיסים בכל מיני מכוניות מזרות עוד יותר.
שר הפנים - זה פשוט לאכול את עצמך מבפנים.
שר החקלאות - להשקות משטחים, לעדור גינות ולהרגיש עצמך כמו עז במטע חקלאי. סימן שמזבלים לך.
שר החינוך ותרבות - לשמוע ב- 12.00 בלילה שיחת הסברה שבועית מפי מפקד, שבקושי מבין מה שהוא קורא, ושאתה בטוח שאתה יכול להסביר לו עוד אלף שטחים אחרים. לסכול ביקורות, הטפות מוסר חברתיות ודברים חינוכיים הרבה יותר כגון חיבור בן 10 עמודים - למה אין לדבר בשעת מסדר.
שר החוץ - לנסוע לחו"ל - סיני - בלי דרכון, אבל גם בלי לשמוח על ההזדמנות לנסוע לחו"ל. לצאת החוצה דרך הגדר בלי "פס".
שר הבטחון - "לתפוס בטחון" לשנוא את הצבא למרות ההכרה בהכרחיות שיטותיו הדיקטטוריות. להוכיח שבאמת אין הגיון בצבא שהרבה מהחיילים שמסביבך הם רק במקרה מהצד הזה של החולה, והיו צריכים להימצא בעברה השני. לפי המראה, שפת הדיבור, המנטליות ורמת

החייליות שלהם, למדתי להיות חיל (כבוד גדול).
שר העבודה - לעבוד על אנשים ולהזהר שלא יעבדו עליך. לעבוד בכל סוגי העבודות: פקיד, רץ, תורן, פועל, סבל, מטאטא רחובות, צבעי, צייר שלטים, גרפיקאי (מגרף משטחים), טבח, מלצר, סבל, ספר, (כדי למנוע קיצוצים אכזריים ע"י הספר ה"מקצועי" שמספק הצבא), אפסנאי ועוד ועוד.
שר ההסברה - להסביר למפקד במשך חצי שעה למה הוא לא צודק ולשמוע תשובה:
תעשה את זה כך, אתה לא יודע שאין הגיון בצבא. לשמוע בסבלנות הסברים ארוכים שנועדו לחיילים שבכיתה ח' זה אידיאל שבבילם.
שר הפיתוח - לבנות כל מיני מתקנים צבאיים כגון בתי שימוש.
שר התיירות - לתייר בכל חלקי הארץ.
שר הדתות - להודות לה' שנתן לנו את השבת.
ראש הממשלה - זה עוד לא למדתי להיות. אולי במשך השנתיים הבאות.

איפיון תלמידים בביה"ס

השומרים הנאמנים לצלם אלוהים בעולם". (יהי חלקי עמכם - ע"מ רכ"ח). המורה הממוצע נכנס לכיתה וממתין בשקט ובנימוס עד שיואלו התלמידים לשבת על כיסאותיהם (אשר לפי הפונקציה שהם ממלאים, מתאימים יותר להיקרא מיטות) הוא מנסה לפתוח במיטב ההומור והמנומסים שבתלמידים (קיבלו חינוך טוב בבית ו/או מקוים לציון רם) אף מזכים את ניסיונותיו בחיך מלא ויטמינים. מיד פותח המורה בניסיון נוסף להחיות את הדממה המתגנבת וכובשת כל חלקה טובה וכל ספסל רענן. בהרצאה ממצה על הפיגור בחומר על בחינות הבגרות וכו' וכו' - אין תגובה. עתה ניגש המורה לעניין עצמו וגם התלמידים לעינינם. הקבוצה העיקרית בכיתה היא קבוצת הישנים. הללו שכבר עברו שעת לימודים אחת יודעים כי לפניהם עוד שעה נוספת (פרט לזו בה הם נמצאים עתה), ועל כן הם אוגרים כוחות. בכלל מתנהלים חיהם כך: שינה (עוד ההמשך מן הלילה), פעילות ומנוחה (הפסקה), שינה לאחר המנוחה (השעור ה-2), התאוששות מן השינה (הפסקה) שינה אחרי התאוששות המעיפת

שונה לגמרי מצבם של היושבים ליד החלון. טלו למשל את התלמיד בועז ק', עיניו מאיימות איום של ממש לצאת מחזריהן להמשיך לכוון יעדים בלתי מזוהים, ולהשאיר את פיאותיו מיותמות לחלוטין. צווארו גדל בכמה סנטימטרים עד כי יש מקום לדמותו לג'ראף, וגם אוזניו אינן מפגרות בגידולן על מנת שיהיו מוכנות לקלוט את שאלתו הפתאומית של המורה, ועוד יותר מזה את תגובתם של השכנים על שאלת המורה. הוא ושכמותו אינם מנסים להמציא תירוצים לסיבת מבטיהם כגון: אנו רוצים ללמוד את התרגילים בהתעמלות (ממילא אינם באים לשיעור) או: רוצים לראות את עבודות הפיתוח בשטח ביה"ס. הם מודים בפה מלא, כי הם הפיתוח בשטח ביה"ס. הם מודים מעוניינים בפיתוחים אחרים לגמרי ובנוף הפראי (הרים, גבעות וכד'). להם הייתי רוצה להקדיש את שירו של ביאליק: "יהי חלקי עמכם... וקמי חייהם בסתר... חולמים נעלמים... ולכם ער ואזניכם קשובה ועיניכם משוטטות תמיד ונפשכם חרדה לקראת כל רחש יופי ונדנד תפארת... יגעו מאוייכם בלבכם וגעגועיכם בחיקכם יכלו... אתם

עיתונים או ספרים. מובן מאליו שאין הם נרתעים מלעסוק גם בענייני חומר באם מזדמן להם תפוח ריחני או סנדביץ עם נקניק. קבוצת האומנים עוסקת במרץ רב בקישוט המחברות, השולחנות, וכל הבא ליד. המורה לציור אינו יודע אילו כשרונות גנוזים חבויים בכיתה. קבוצת הלול (תרנגולות ופרגיות) טוחנת במרץ רב את נושאי האופנה, רכילות ושיחות כלליות על עניני דיומא. בין כל קבוצות אלו מנסה המורה המצוי לתמרן ללא הצלחה יתרה בתכסיסים זולים מאד, על מנת למנוע ממנו איבוד לדעת, נוקטים התלמידים בכמה "מחוות הומאניטריות" בהן: חיוך קל למשמע בדיחותיו, ובעיקר למשמע טעויותיו. מאמץ עצום של הנפת היד אל על למשמע שאלה טפשית, ועוד יותר עצום בעת מענה על השאלה (בעת דברו מפעיל האדם 70 שרירים) ואפילו צחוק רם כשהוא נוטל את מחברותיו ויוצא את החדר בטריקת דלת. תלמידי החברתית אדישים לסדרי ביה"ס אך דוגלים בקדושת הצלצול. עם התקרר מועדו של זה עוקבות כל העיניים אחרי מהלך מחוגי השעון (הם זוחלים המנוולים), תלמיד "הספרותית" קם ממקומו, דוחס את ילקוטו בקונטרסים הבלים ושם פעמיו אל ביתו. תלמידים מספר מן המגמה הספרותית "זוכים"

(שעור 3), פעילות אחרי ההתאוששות (הליכה הביתה) ושינה עד להודעה חדשה. בישנם הם מזכירים בהחלט את חתול הבית המצוי, שענינו עצומות אך אוזנו נעה ודרוכה לקלוט כל רחש של ציוץ עכבר (המורה) המתגרה בו. בפניה יושבים שני תלמידים חובבי חי. הללו מאמנים ידיהם לצוד זבוכים, ואם יטרח מישהו להביט יראה את ידיהם עפות באוויר לכל עבר ונוחתות על השולחן בקול רעם אדיר, עד שהזבוב ניצוד והרי הם פונים לאלפו. משליחים אותו לרצפה במהירות - הקול, מה שגורם להלם קל (של הזבוב ו/או המורה) ואח"כ מרימים אותו ביד רכה והוא מהלך בשפי ובנחת על המסלול שהוכן לו עד ששבה אליו רוחו והוא ממריא. אז מתחיל המצוד שנית... מסטיק אחד (גומי לעיסה בלועזית) עושה מאמצים נואשים להתחמק משטף המילים האדיר הבוקע מגרון לועסו. הוא מודג משן לשן מחליק על הלשון, נדבק לחיך, מוצא מסתור בין החניכיים ואף נפלט החוצה ככועה צבעונית, עד שבסוף הוא מתגלה ע"י המורה ומוצא את מנוחתו הסופית מאחורי האוזן, בשולחן או במקרה הטוב בפח הזבל. קבוצת תלמידים אחרת מורכבת מן "הלמדנים". הללו מעתיקים את השיעורים (אם יש ממי) או עוסקים בקריאת

להעיר את כותב שורות אלו משנתו העמוקה בעת עוברם ליד ביתו. אם ימהרו יספיק לשמוע את "פינת הילד".

מסלול הקידום של מפקד השיריון

תגובתי מתבססת על נסיון לא גדול במיוחד כחניך, איש צוות ומט"ק. ההנחה המקובלת בשריון היא ש-50% מנהיגות, בשריון - היא מקצועיות. דומה שהדגש על המקצועיות הביא לירידת רמת המנהיגות והרמה האישית של המפקדים בשריון. לתהליך זה יש סיבות אובייקטיביות וסובייקטיביות. ידוע שככל שהיקף היחידה גדול יותר - פוחתת בהכרח הרמה בשל האפשרות הפחותה לערוך סלקציה בקרב המיועדים לשרת כחיל זה. דומני שהגידול העצום שחל בהיקף השריון, מאז המלחמה, מבליט את התודעה הזו הנגרמת בשל חוסר היכולת להקפיד על הרמה האישית של הנבחרים לשמש כמפקדים. נעקוב למשל אחרי מסלול הקידום הרגיל של מפקד בשריון. אחרי הטירונות הוא עושה קורס מקצועות, צמ"פ קמ"ט ואם הוא רוצה גם קק"ש. התנאים למשלוח לקמ"ט הם כמעט אפסיים בדרישתם. אמנם דורשים כמה נתוני יסוד חשובים כמו: דפ"ר וקבא"ח + המלצת מ"פ שניתנת לרוב למי שהיה "בסדר" בתור איש צוות. אך בהרבה מקרים, תוך התעלמות

מהשאלה, אם הוא גם מתאים לשמש כמפקד, ולפעמים אף ביוזעין שאין זה כך, אלא שלחיל זה וזה "מגיע" ללכת לקמ"ט. גם הדרישות בקמ"ט הן מגוחכות למדי (לא מבחינה מקצועית). אדם לא טיפש וממושמע מסוגל לסיים בקלות את הקורס להיות למפקד. בשיחת הפתיחה הודיעו כי מי שיישן בשמירה יועף אוטומטית. אנשים שישנו בשמירה ונתפסו, אנשים שפלטו כדורים, שעברו עבירות בטיחות חמורות - נענשו לפעמים, נכלאו, אך תמיד הוסמכו לבסוף כמטק"ים, וחלק מהם אף משמשים כמטק"ים בגרודים. נושא המנהיגות בא בקושי רב לידי ביטוי בקמ"ט, למרות היומרות של מפקדת הקורס (ציונים על העברת התעמלות בוקר וכד'). לדעתי הרעה החולה באמת היא בקורס קצינים שם המדד להתקבלות (מעבר למינימום מסויים שהוא לדעתי בהחלט לא גבוה) הוא הנכונות לחתום קבע. בצד חיילים טובים שהולכים לקורס הולכים גם רבים שהם לא טובים ונבנים מכך, שרבים הטובים מהם (ואפילו רק טובים מהם בצינוי קמ"ט ומבדקי קצונה) מסרבים לחתום קבע, בעיקר, משום סירובם להפסיד עוד שנת לימודים באוניברסיטה. הגישה היא איפוא כזו: אנחנו מעוניינים שלקורס קצינים ילכו הטובים ביותר. אבל עלינו למלא מכסה מסויימת של מקומות. אם לא יילכו הטובים - נקח את הפחות טובים, בתנאי שיסכימו לחתום. ההנחה המסתתרת מאחורי גישה זו היא, שמפקד בשריון יעשה טוב במשך הזמן, עם הנסיון. זו הנחה נכונה למדי, אלא ששוכחים

הייתי בכה"ד 1 זאת שמעתי מקצינים הן בשריון והן מחוצה לו). הרישה משיריונאי להגיע לקורס קצינים יכולה להסתכם (מלבד ציוני מינימום בקורס ומבדקים) במלה: להיות "בסדר", ושום דבר מעבר לזה. רעה חולה אחרת היא הפנימינים. הפנימיה הצבאית הצמיחה בצד כמה מטובי המפקדים בשריון, כמו אדם ויילר ז"ל ואחרים, גם "נפלים" לא מעטים, שהחותמת ח"ל (חייב לעבור) מוטבעת על גבם בתוקף העובדה שהם חתומים מראש, שלוש שנים קבע, וכבר השקיעו בהם לא מעט והם נדחפים קדימה. המסלול מזורז לא בהתייחס להישגים שלהם או לרמתם האישית. העובדה הזו ידועה לכולם עד כדי כך שבקמ"ט שלי הגישה למישהו מסויים, שהיה טוב היתה: "אמנם הוא פנימיון אבל לא נפל". בסיכום נראה לי שהגידול העצום שחל בהיקף השריון, מאז המלחמה, והתנאי שכל קצין חייב לחתום קבע גרמו להורדת הרמה של המפקדים בשריון, הן מבחינה מקצועית הן מבחינת מנהיגות ואופי.

שעד שהוא נעשה טוב הוא מחנך בינתיים לפחות מחזור אחד של לוחמים השומעים בקשר ורואים בעין את כל הבזיונות שהוא עושה. אני זוכר שכאיש צוות היו לי כמה מפקדים שפחדתי ממש שמא אצטרך להלחם תחת פיקודם, ולא מתוך הרגשה או שיפוט שלי אלא, מתוך ראייה של תרגילים בשטח. פה מדובר על הצד המקצועי ומה על צד האופי? על אישיות המפקד? דומני שהדרישה העצומה לקצינים פוגעת בעיקר בצד הזה שבספק אם הוא משתפר משך הזמן. כדי להיות קצין בצנחנים דרוש לך מלבד המאבק התמידי הזה בעצמך ("לא להשבר בריצה"), "להמשיך לסחוב גם אם נרמה שאני נופל") גם לעמוד בתחרות רצינית עם האחרים ולהוכיח לא רק את היכולת לבצע את המוטל עליך, אלא גם כוח רצון, התגברות על משברים כתנאי לחץ פיסיים קטנים. גם כשנשלחת לקורס קצינים, עדיין אין זו ערובה שתחזור כקצין ליחידה - עליך להצטיין. לעומת זאת, לא מעטות הבריתות המתהלכות בצה"ל על חניכי-שריון בכה"ד 1. כשרוצים להדיחם בשל חוסר מנהיגות וכד', והשריון מטיל את ה"וטו" שלו. (אני לא

"תולדות חיל האוויר מ"מבצע קדש" **ועד מלחמת ששת הימים."**

קטע מתוך עבודתו השנתית של אבי'י

א. דבקות במטרה - ריכוז המאמץ והכוח לעבר המטרה העיקרית. ואי הפנייתו למטרות צדדיות.

המטרה העיקרית הראשונה שעמדה בפני ח"א היתה רכישת העליונות האווירית. ח"א הפנה לכך את כל כוחו. הוא השמיד קדם כל את הכלים החשובים ביותר ורק אח"כ פנה להשמדת סוללות טילים ותחנות מכ"ם. ח"א לא תקף כל מטרות אחרות, אפילו בעלות חשיבות איסטרטגית. המטרה השניה היתה סיוע לכוחות הקרקע ע"י השמדת הצבא המצרי. גם כאן הטיל ח"א את כל כוחו למטרה זו. ב. פעולה תוקפנית - היא חיונית ביותר לפעולה מוצלחת. ונקודות התורפה של ההגנה מוכיחות זאת: רוח הגיסות איתנה יותר בצד התוקף, אי אפשר לרכז את המטוסים לאגרוף אחד, היוזמה נמצאת בידי האויב, והוא מתקיף בתנאים הנוחים לו לתוקף. גורם ההפתעה והמגן מסתכן

בחרנו להביא קטע זה משום שהוא בא להדגיש את אהבתו לנושא התעופה בכלל ולחיל האוויר הישראלי בפרט.

ודאי לא במקרה בחר בנושא זה לעבודתו השנתית בבית הספר בו הוא למד.

עקרונות המלחמה

על עקרונות המלחמה אומר קולנול ברן, כי גם הם מהווים סיב חשוב מסיבי המלחמה. אין אלה כללים שאין לחרוג מהם לחלוטין אלא: "שיקולים בעלי אופי רחב, אשר במבחן המעשה נמצאו בדרך כלל נכונים, ועל מפקדים שיתעלמו מהם, או שיפרו אותם, ניתן לומר: - "דמם בראשם". עשרה הם העקרונות שזכו להכרה רשמית בבריטניה ובחבר העמים.

באובדן אזרחים, חיילים, ומקורות, ואין הוא יכול להפסיד אפילו קרב אחד.

האיסטרטגיה של ח"א שהתבטאה בגישה "כי במקרה של מלחמה יהיה קו ההגנה הטוב ביותר שלנו בגובה של 40.000 רגל מעל קהיר" באה לביטוי בהשמדת שדות התעופה המצריים תוך השארת מספר מועט ביותר של מטוסים להגנת שמי המדינה.

ג. הפתעה - במשך כל הדורות הכירו בה כבעיקרון יסוד של המלחמה.

הופעת מטוסי ישראל מעל שדות התעופה של האויבים, בזמן שנקבע על ידם ובעוצמה רבה, היוותה הפתעה מוחלטת לאויבים. ההפתעה היתה גורם חשוב ביותר בהישגי "מוקד".

ד. ריכוז - "עקרון זה מגלם את כל אומנות האיסטרטגיה, דהיינו: ריכוז כוחות עדיפים בנקודה המכרעת".
ריכוז כזה נעשה ע"י ח"א בכך שתקף תחילה בכל כוחו רק 13 שדות תעופה עיקריים, אח"כ הפנה שוב את כל כוחו

כנגד 20 שדות תעופה נוספים שלא היו בהם כוחות גדולים.

ה. חסכון בכוח - "חלוקה כזאת של כוחותיך, שתהא רבת יתרונות ביותר... להבטיח שכל אדם (כל מטוס - א.ב.) יקח את חלקו המלא בהאבקות.

חושבני כי העקרון קויים ע"י החזקת מספר מטוסים מועט אך הפקת מספר רב של גיחות מכל מטוס. וכמו כן טייסים לא רבים, המבצעים 5 ומעלה גיחות ליממה.

ו. בטחון - זהו מושכל ראשוני. מדת הבטחון גדלה ע"י ייזום ההתקפה.

כבר צוינה לעיל ההתקפה הישראלית וכן העוכדה (והדעה) שח"א יצא למלחמה בבטחון מלא.

ז. ניידות - "זוהי תכונה המאפשרת להגשים עקרונות אחרים - הפתעה וריכוז. מושג הגמישות טבוע במהותה של הניידות וכלולה בכך גם הגמישות שבתכנון ובשינויי תוכניות בעת צורך פתאומי".

במלחמה קצרה וביחוד בח"א.

הקורא ודאי השיים לבו לכך כי מספר סיבים ומספר עקרונות, בעיקר מספר הגיחות והמוראל חוזרים בהערכה כמה פעמים. יש בכך ביטוי לשני הצדדים בגללם נצח ח"א - חומר ורוח. "ההישג שהשגנו, שהוא ללא תקדים, הוא גם קצת "בזכותו" של ח"א המצרי. יכול להיות שניצחנו מפני שהיינו טובים מאד, ויכול להיות שנצחנו כיוון שהמצרים היו רעים מאד, או משתי הסיבות גם יחד" - אמר מפקד טייסת בחייל". ואכן ח"א משך בחבל בכל כוחו ואילו מן הצד שכנגד היתה המשיכה חלושה ביותר.

המלחמה שימשה לחיל האויר אמצעי לבחון את כל מערכותיו ולהפיק לקחים. כללית ניתן לציין כי הכנות ח"א בפיתוח דוקטרינת לחימה, באימון, ברכוז ועוד - נתגלו כנכונים. בעיקר נתגלתה כמוצדקת העמדתו של ח"א במקום ראשון בסדר העדיפויות וזה גם הלקח העיקרי לעתיד: "ח"א חזק זו כמעט מצוות קודש". כפי שהתבטא מפקד ח"א.

הניידות מצויה בח"א גם עקב מהות כליו (זהו אחד היתרונות הבולטים של כוח אוויר בכלל) אך היא מוגברת ע"י פעולתו הזריזה של מערך השליטה וגם ע"י הגמישות שבתכנון, לא טייס אחד סיפר על שינוי משימה בהיותו באוויר, לעיתים שינוי הכרוך בניווט מסובך לחזית אחרת.

ח. שיתוף פעולה - בין כוחות אוויר לכוחות הקרקע.

דברי מפקדים ושיירות השריון השרופות מהווים עדות נאמנה להשתתפות ח"א בלוחמת הקרקע.

ט. קיום מורל - המרשל טדר מדגיש כי ח"א רגיש במיוחד לרמת המורל ולרמה זו נודעת השפעה ישירה על יעילות מבצעיו.

כבר בסעיף הקודם ציינו את רמת המורל הגבוהה בח"א.

י. מנהלה (אדמיניסטרציה) - רמת השרותים והאספקה. בנידון זה אין לנו אלא לסמוך על מפקד החייל ששיבח את מערך השירותים. אך לגורם זה חשיבות מועטה יחסית

דברי המשפחה

הג'גים

איש מלואים, היה אתנו. אז אמרת בכעס: "למה הוא נשאר בבית כשמקומו בחזית".

הרגישות שלך לסבל הזולת קבלה את בטויה כשבת-דודי, מניצ'קה, רופאת הילדים, שהיתה כל-כך אהובה על כולנו, התייסרה במחלותיה. אז אמרת: "למה לאדם טוב כמוה מגיע סבל רב כל-כך".

מספר שנים אחרי נפילתך עמדתי על-יד קברך בכג' בתשרי - יום נפילתך, הרהרתי בך ובקשתי: אבי, אם יש באפשרותך, תעזור למניצ'קה להגאל מיסוריה כשהיא שוכבת על ערש דוויה. כשחזרתי מבית-הקברות קבלתי את הבשורה על פטירתה.

הייתי יכולה להעלות כהנה וכהנה מזכרונותי המלוים אותי עליך, אך אעדיף להוסיף דברים על אישיותך הנפלאה, כמו: כל דבר שעשית לאורך דרכך הקצרה בחיים, התאמצת כדי להצליח, אם בלימודים, בצבא ואף לאחרונה בבית-התלמיד כשהדרכת ילדים בכניית הטיסנים. כשבתחרות ההטסה קבוצתך זכתה בפרס הראשון, היית כל כך מרוצה מהישגם - הישגך, שמרוב שמחה רצת וקניית להם שלגונים.

הרגישות שלך לסבל מצאה את ביטויה גם כלפי

אבי היקר,

הרבה נכתב עליך-בחיך הקצרים מדי ואני מוסיפה פכים קטנים של התבטאויות שלך המשקפות את אישיותך שזכרונך אתי כל ימי חיי הארוכים מדי.

אשקלון. חלית בדלקת קרום המוח קלה כשהיית בן 7 ואושפזת בבית-ח קפלן. נעשתה לך בדיקה קשה, אך לא הורשיתי להיות על ירך. כשיצאת אלי, אמרת: "אמא, למה לא היית על ידי כשהכאיבו לי כל-כך?"

ירושלים. כשהיית בן 9 חזרת מביה"ס, כשאני הייתי עדיין בעבודה וכשהגעתי הביתה אמרת: "את, אמא, צריכה להיות בבית לפני שאני חוזר מביה"ס".

כשהיית בן 15, במלחמת ששת הימים נפל בנצי, הטייס, בנו של בן-דודי מקיבוץ יגור שהיית מאד קשור אליו.

בדרכנו להלוויתו אמרתי: אבי, מלחמת ששת הימים הנה המלחמה החמישית שעוברת עלי. אני עייפה כבר מהמלחמות. על זה ענית: "אמא, אינך מבינה, שפה תמיד תהיינה מלחמות".

כשישבנו במקלט, במלחמת ששת הימים, אחד השכנים,

בעלי-חיים.

כשהיית בן 16, וחתולה בחצרנו נטשה את גוריה, לקחת את הגורים תחת חסותך וראגת בהתמדה לתזונתם כשכבקים הקרים, לפני הליכתך לביה"ס חממת להם את האוכל. לכשגדלו הגורים והשיגו את מזונם בכוחות עצמם אמרת: "תראי, אמא, אחד החתולים, הג'ינג'י, כפוי טובה והוא שרט אותי".

זוכרת אני שבלימודיך בכיתה ד' זכית בתפקיד המלך בהצגת סוף שנת הלימודים "הזמיר". המחנכת לאה שכביץ, שבעלה, בועז, מומחה להיגוי, עשתה חזרות בביתה. ובאחד הימים טלפן אלי ד"ר שכביץ והציע לי לטפל בהיגוי האות ש שאינה ברורה בדבורך מספיק.

אבא שהה אז בחו"ל ובקשת ממני לבוא לחזרה באולם דינור, כי היית מעוניין בחוות דעתי על הופעתך, כיוון שבכל מה שעשית שאפת לשלמות. על מסירותך למשפחה ולחברים אני מהרהרת. כמה היית מאושר כששרי עמדה להתחתן (שבועיים לפני פרוץ מלחמת יום-הכיפורים) והיית פעיל כל-כך בהכנות.

חבריך הקרובים יצאו אז לטיול בחו"ל (תקופת החופש הראשון מלימודיך באוניברסיטה). אתה סרבת להשתתף

בטיול בנימוק שלהוריך הרבה הוצאות לקראת חתונת שרי. גם למסירותך לחברים, שהיו זקוקים לעזרתך, אם בלימודים או בנסיבות אחרות, הייתי עדה פעמים רבות. עם אהבתך לארץ, החוש הביקורתי שלך לגבי תופעות שליליות במדינה היה מפותח מאד הודות לכשילות האינטלקטואלית שלך שהיתה לאורך כל דרכך מעל הגיל הביולוגי שלך. לכן גם לחברינו המבוגרים ממך בהרבה היית בן-שיח רצוי וגם אתה נהנית לשוחח אתם.

אהבתך לקריאת ספרים והטעם הטוב שפתחת בקריאה עזרו לא פעם לי, כשספר מסויים שהמלצת עליו, קראתיו ונוכחתי לדעת שאכן צדקת בהמלצתך. עוד על הקשר העמוק שלך לכל מה ששייך למדינה.

בתקופת השירות בצבא היית מעוניין לקרוא את שני הכרכים עבי-הכרס של "ימי-צקלג" לס. יזהר.

אך את הספר קראת בהמשכים, כשכל פעם שהיית מגיע לחופשה מהצבא הייתי מביאה את הספר מהספרייה.

את העובדה הזאת הבאתי בהודמני לפגישה עם ס. יזהר. הוא ראה את זה כתופעה נדירה שצעיר כמותך קרא את הספר הקשה, על אף העומס בשרותך הצבאי, מה שהחמיא וריגש אותו מאד.

מוציו"כ תשל"ד

"אוף, הם יחטפו" - כך אמר בתגובה ראשונה, ואז ודאי בשלה אצלו ההחלטה שהוא יהיה בין מנחית המכה... והחל לרוץ לקראת המוות.
- לאן אתה מטלפן אבי? - אני יודע מה אני עושה.
- ... 03? - ... 03? - ... 03?
... 03, רחילקה, שלום אבי מדבר. יש לי אליך בקשה.
אני מנסה להתקשר עם בית-השריון ואיני מצליח להשיג קו. בית-השריון נמצא על-ידך. את יודעת.
ובכן, הכנסי לבית-השריון ושאלתי אם אני צריך להתייצב ואיפה. הנה מספרי:
הגידי להם שאין לי יחידת מילואים ... כן .. ודאי יודעים 02/525925. אבי מדבר, כן,
רחילקה, תודה!
- אמא, איפה המדים שלי?
- הנה ... קח ... קח להחלפה ... (היחזור?)
בעצם בטח שיחזור. הרי אינו קרבי.
נכות קיבל רק לפני חודש,
הרי אינו יכול לעלות על טנק.

זה עתה חזרנו מבית-הכנסת.
אביחי הקפיד להימצא בבית-התפילה בימים נוראים.
בא לבית-הכנסת מרצונו. צעיר, כמעט בודד בין אנשים מבוגרים. עם שניים-שלושה חברים בני גילו ובני קבוצתו. צם בעקביות מדי שנה.
"זוהי הזדהות עם עם-ישראל".
פיוס ניגונים ידועים המושרים בבית-הכנסת.
השמיע לעצמו את קטעי התפילה.
בבית-הכנסת ישב לידי, מרוכז בתפילה, ברצינות.
רב השכונה שאלני: מי הצעיר שליך?
- בני הוא.
- אשריך שזכית לכך.
ידעתי. לא רבים ההורים בימינו שזכו לכך.
רציתי שאביחי יספוג מן השרשים שביהדות - ואכן ספג.
עם השמע האזעקה חזרנו, כמדי שנה - יחד.
שברנו את הצום.
החלה שנה חדשה, כמתח, בדריכות,
שמענו ברדיו על הגיוס ועל הקרבות.

שטויות ... שום עקרה, שום מלחמה, הוא ממלא חובתו לפי ההרגשה. וכי יכול אני לומר לו אל תלך או אני לא אביאך לטרמפידה? נסענו. להתראות אמא. כרגיל בצאתו, בלי נשיקה, בלי פרידה מיוחדת, סתם קפיצה כדי לחזור מהר ... מוחרתיים ... בעוד שבוע. הטרמפיאדה: חושך, ואפלה. לומר לו שלא יעלה על טנק? שלא ילך לקו הראשון? שישמור על עצמו. שטויות. מי האב שאומר כך לבן? והרי בכל השיחות נאמר ונשנה כי צריך להלחם וצריך ... כי אין ברירה. איך אומרים עכשיו "תיוהר" ... אך הרי ממילא אבי הולך לעורף ... אילמלא כך הייתי יותר נרגש, חרד יותר. אך לומר משהו בקשר למלחמה - איך? - שלום אבי! כמוהו עומדים חיילים נוספים. מחכים לטרמפ לתל-אביב העוד ישוּבו לירושלים? הישׁוּבו לראות יקיריהם. שלום אבי - העוד נשוב ונתראה? ...

יוכל ודאי לעזור במפקדה או במטה ככל יכלתו. הרי סיים בדרגת סמל מבצעים).
- אמא, איפה התרמיל שלי?
- איזה, גב או צד?
- יספיק צד. וכי מה אקח אתי? ווג בגדי גוף וגרביים.
- קח סודר. - לא צריך
- קח מכונת גילוח - לא צריך
- קח .. - לא צריך
- אל תשכח את הדיסקית ...
- למה הזכרתי לו דיסקית? וכי לשם מה דיסקית בצבא? לזהות חללים, מה פתאום? הרי הוא לא ילחם, הוא נכה, במטה, בעורף
למה דיסקית? אך צריך ... אולי הפגזה, פציעה, טוב שתהיה דיסקית ...
- אבא, הבא אותי לטרמפיאדה, יהיה יותר מהר. "אוף הם יחטפו".
- בסדר. מה פתאום בסדר. איך מביאים בן לטרמפידה ומשם למלחמה כמו ידיי? במכונת, שאהב לנסוע בה - למלחמה? מי אב שיעשה כך? הרי רק אברהם היה מוכן וגם אז נפשית בלבד.

לבית הקברות

פרחים - היה כבר מרחק בין האסון לבין הביקור.

כשהייתי בטרבלניקה, הסתובבתי בודד

בין אבני-הזיכרון לזכר הקהילות

- ובכיתי.

לבדי.

לבדי עם כל היקרים שלא אראם עוד.

אבל לא היה כתוב על שום אבן שם של אבא,

אמא, אחיות, אח, קרובים.

אך פה, בבארי,

פה הרי אקרא את שמו של אבי.

ושום אשליות לא תחדורנה עוד.

שום שביב תקוה: אולי... שמא... פן...

נוסעים לבית-הקברות.

- "אתה לא תנהג" אומרת מניה.

- וכי מה, מדוע?

(לא מספיק חזק אני לעמוד במתח וגם לנהוג).

- אין צורך להמשיך בוויכוח.

גם לא רצית להתווכח - כי בעמקי לבי

איך נוסעים לבית-הקברות?

איך אפשר לעמוד פנים אל פנים מול לוחית

וכתוב שחור על-גבי לבן -

אביחי ברגסון מספר ...

איך יעמוד אדם מול מציאות זאת ולא

יזעק. לא יתמוטט, יחניק כאב ודמעות

וירגיע את האם, מניה, והאחות, שרי,

איך...?

איך לא התמוטטנו בהגיע בשורת השואה?

איני יודע.

זה היה רחוק, בשואה, אי-שם, בין מליונים,

נשרף או נרצח גם מי שהיה קרוב לך ושלך.

מעולם לא הודיעו לנו על כך במפורש.

מעולם לא עלינו על קברותיהם.

עזבנום חיים, בריאים, שלמים.

קיבלתי מכתבים על מצוקה. שלחתי חבילות

לגיטו ורשה.

כשהייתי בחצר-המוות באושוויץ והנחתי זר

חשבתי שמניח צודקת
לא משום שלא אעמוד במתח,
אלא משום שרציתי להיות חופשי
להרהורים, לזכרונות, לחשבון-נפש.
שכני הטוב, מתי ליפשיץ, הציע להסיע אותנו.
עמד על-כך בתוקף.
נסענו...
הדרך לבארי עמוסה.
כל "הארץ" נוסעת לבארי?
בהתקרב המכונית לבית-הקברות תקפני הלם.
בית-הקברות
זכורים לי בתי-קברות על זעקת השקט שבהם.
ושוב עולים באוזניי קולות בתי-קברות של

פרג, קרקוב, ורשה -
והסמלים בטרבלינקה.
איזה שקט זועק. רשרוש העצים, צקון-לחש
זה, כקולות אדירים נשמעים לי.
אך כאן.
אלוהים אדירים.
איזו צווחה, איזו צעקה מחרישת אוזניים.
והרי איני יכול לשמוע את הזעקה
האמיתית, זו הפנימית, החודרת אל לשד העצמות,
זו המרעידה את נימי הנפש, זו המחרידה
ומזעזעת אמות-הספים של העולם.
זו המאשימה את העולם כולו ומתפללת להורבנו.
עד מתי?.

שבעה

"אשמים" באסון שלך. לרבים בנים בחזית, והם יודעים במוחשיות כי אבי, ואחרים שכמותו, הצילו את בניהם - פשוטו כמשמעו - והם אסירי תודה. והם מתלבטים עם מצפונם והם חדלי-אונים בהבעה והם... הם... עשרות, מאות. איך נודע להם? באו ירידים חברים לעבודה, אנשים שלא נפגשתי עמם שנים... נציגים של מוסדות.. שכונה. מוריו, מנהליו, חבריו של אבי ללימודים. עומדים נבוכים במפתן הבית. שותקים, בוכים ויושבים. ואחד נועז מבקיע את אוכך הדממה. "מתי זה קרה?" ומתחיל מתזור נוסף של סיפור מוצאי-יום-כיפור. והגלויות של אבי וחוסר הידע עליו, והידיעה הנוראה וכך חוזר חלילה. והתפרצות כאב מפי מניה, וספקות לצידוק הקרבן ואין איש חולק על הרהורי אפיקורסות, והכל יודעים שאין אדם נתפס בצערו, ושוב דממה עמוקה...

פחדתי מימי "השבעה" פחד מוות. האם בכלל ל"שבת" אולי לברוח מהבית, אולי לתלות פתק, לפרסם הודעה: ידידים וחברים מתבקשים לא לבקרנו. עוד אני מתלבט עם עצמי, שעה קלה לאחר שהגענו הביתה לאחר ש"המשלחת" הביאה לאזניי את הבשורה הנוראה - וכבר מתמלא הבית. איש אינו שואל לדעתך. כבר אינך שייך לעצמך. אתה כבר חלק מן הכלל, מן הציבור, והם - הידידים הם עמך, לידך, ורבים ודאי היו רוצים להיות בתוכך, כנפשך. מגיעים בווגות. שותקים ובוכים. מחבקים אותך חזק חזק. כאילו רוצים לנסוך בך חלק מאישיותם, או אולי לקחת ממך חלק מכאבך. שאיפה זאת לבלתי אפשרי מוצאת ביטוי בנשיקה, הצמודות הדוקה יותר, גבר ואשה ללא הבדל, ויושבים. כנסיים נכלמים, חפויי ראש, אלמים,

ושוב נכנסים אנשים...

וממהרים היושבים לקום לפנות מקום לאלה שמקרום באו ומחדש שואל מישהו "מתי נודע לכם" ושוב חוזר חלילה. עם בוקר יום שני ל"שבעה" קראתי את ה"שבעה" של ביאליק.

מה אוכל עוד להוסיף בתיאור המועקה?

ידעתי כי כנראה כך יהיה, ביום השמיני אצא לגורלי. אך ידעתי גם ידעתי כי לא שבעה ימים נתפלש, אלא ימים רבים עד סוף הימים.

ביום הושענא-רבא בבוקר הודיעו לי כי בנו של חבר לעבודה נפל ברמה.

נדחפתי לבקרו מייד, אין יושבים "שבעה" ביום זה, וטקסי האבלות אינם מחייבים.

רבוננו של עולם.

עשה נא למען לא אהיה במצב דומה.

יש לו לידירי עוד בן ובת.

ולי הרי רק בן-יחיד ובת יחידה.

רבון העולמים.

הלא תזכור שהמשפחה כולה נספתה בשואה.

הרי תדע כי אחיי יצחק ואברהם שגותרו

בחיים, רק בנות הולידו.

הבן היחיד של המשפחה הענפה, שישמור

על הגחלת - הוא בני, האם ייספה?

מה מחיר שיירש ממני כדי לשמור על אבי?

אין מחיר יקר.

אשלמו.

שילמתי את היקר ביותר. אך על אבי לא הצלחתי לשמור.

כי הרי הוא היקר ביותר שאבד.

אילו ידעתי על מה חשבת ברגעים הקריטיים?

אולי כך: מדוע לא עכבו בעדי מלרוץ ולהתנדב.

מדוע לא התווכחו עמי חזק ולא עמדו על שלהם שאשב

ואמתין עד שיקראו לי.

מדוע לא התרו בי כי לא אעלה יותר על טנק מפאת הסכנה

של החוליה.

מדוע אבא נענה לי והביאני מהר לטרמפיאדה כדי להחיש

את עלייתי על המזבח.

האם לא אהבוני מספיק?

אה, זה לא.

הרי נענית בשמחה וכיד רחבה לכל בקשותיי.

אמת הן היו צנועות. אבל לא נתקלתי בסירוב.

מה עוד יכלתי לבקש ולא קבלתי?

כן. משאלה אחת לא מולאה.

הבעתי משאלה או הרהור ללמוד בחוץ-לארץ ואבא הצהיר קטגורית ומפורשות. לא.

”יש אפשרויות ללמוד בארץ ולא ללכת בדרכי הסנובים”.

השאלה נדחתה - אולי ל- M.A.

מלבד זאת - כל רגשי האהבה הצפויים הוצאו מן הכת אל הפועל.

כן. ידעתי אהבתכם אותי וחבל... חבל שאשלול מכם האפשרות להביעה ולתת לה ממשות.

ואולי כך: עוד מעט התופת הזאת תסתיים,

הפסדתי את חופשתי אך יחלו הלימודים ואהיה פנוי לספר את חוויותי.

אוקיע את הבלגן, אי-הסדר והזוועה שראיתי במו עיני.

ודאי שאספר. מה פתאם איהרג?

אלה שנהרגו על-ידי, זה מקרה אומלל.

אך אני, מה חטאי? הרי כל מה שצריך היה עשיתי למען קיומה והגנתה של מדינה זו, מה פתאום אסולק ומי ימשיך

להגן עליה?

ואולי גם כך? עוד מעט ניכנס לקרב ותחזור התמונה של

אתמול, של שלשום.

מטר של טילים, פגזים, למאות ולאלפים, ואנחנו - באומץ,

בעקשנות דוחקים, לוחצים להרחיקם מהבית, להוכיח

עליונותנו, כי תמיד הרי אמרתי: ערבים הם ערבים, ודאי גם

הפגזים שלהם פוגעים וקוטלים, הנה שלשם לידי נפל...

ואתמול משמאלי נפגע... והיום... אולי אולי...

לא. אסור שזה יקרה. אסור.. ניאבק וננצח.

ברגע הראשון הנך מקבל את הידיעה כמדהימה, מכאיבה,

איומה, אך לא חש ממשית מה פירושה.

אי-שם, רחוק נפגע אבי, זה רע מאוד, זה אומר שצריך

לבכות, להודעו, לצעוק על העוול שנגרם לאדם הצעיר

ולהורים הקשישים.

אך לא. לא צועקים.

זוהי חולשה.

לא יראני אדם בחולשתי זאת.

ככל שאוכל לא ישמעוני צועק ככל שאוכל לא יראוני

בוכה.

בלילות, במסתרים, יספוג הכר את ים הדמעות עד שגם הוא

ייבש ויחרב.

רק הכאב הצורב, הוא אינו פוסק, מקורות הדווי לא נדלים,

ולעולם ייתמו.

זוכר אני.

כשנפל דני, בנו של ידידי במלחמת ששת הימים,

באתי לנחמו והוא אמר:

הרי לכך חינכנו אותו, מה לנו כי נלין.

עבר זמן. פגשתי הורים שכולים בתיאטרון,

במופעי-בידור, בשמחות.

משמע שסימני אבל חיצוניים חולפים, אם כך

למה לא לדחוקם מייד.

אם בעוד שנה-שנתיים יחזור הכל כלפי חוץ לקדמותו,

למה לחכות שנתיים?

לאבי הרי זה לא משנה.

הוא לא מרגיש ולא כלום, הוא נגאל מיסורים ומכאב.

מי שמתייסר - זה אנחנו, למען זכרו ועם זכרו.

אם כן, למה לא לבטל את הביטוי החיצוני תיכף?

איני צריך שיגידו מסביב הנה "הוא נשבר לגמרי"

או "הם נשברו לחלוטין",

איני רוצה ויתורים וסלחנות בשל השכול.

ממילא איש לא יחזיר אותנו לקדמותנו.

מה שהיה כבר לא יהיה, לעולם.

עד סוף הימים איאבק במסתרים בתחושות הכאב, כי לא

אוכל לחבק עוד את בני שכה אהבתי.

מה יכל לנחמני?

היום מלאו 70 לידיד.

נערכה לו מסיבה צנועה על ידי המשרד.

הזמנות לא נשלחו. הוזמנה בטלפון קבוצה קטנה.

לא מצאתי כוחות נפש ללכת למסיבה.

- למה לא תלך? הרי אין זו חגגה?

- וכי את תלכי עמי?

- אני מעולם לא נלוויתי למסיבות שאופיין חצי רשמי.

- אך הרי האיש ידיד.

- !?

טילפנתי לבקש סליחה על היעדרנו ולאחל אורך ימים.

לא הייתי צריך להסביר הרבה.

מן הצד השני בקע הקול המוכר הידוע:

"כל טוב לכם, חזקו ואמצו".

אבל... הנה, זה עתה, לפני שלושה חודשים

ומחצה השתתף עם רעיתו בשמחתנו, בחתונת בתנו שרי,

- בעת השבעה הרי פקדו אותנו ואולי הזילו דמעה.

הבת - וזאת את זוכרת?

כן, זוכרת. שמתי לב.

מה היה אומר אבי אילו נשאל?

היה אומר: את הנעשה אין להשיב, הלא תבינו?

אי אפשר להפסיק את החיים בגין האסון.

החיים חייבים להמשיך.

אבל מי שמטיף כך או אחרת, אינו מסוגל להבין כי לא

ההיגיון המכתיב, אלא הרגש הוא המפקד...

עליו אין לגבור בנימוקים של היגיון.

כמה זמן יימשך קרב זה?

אנסה.

אולי תשרה עלי הרוח ואומר את שלא אמרתי עדיין,

אולי אחדש, כי לא העזתי להודות,

ששנתי נדדה לא אחת כשציפיתי למחר,

והמחר אכזב וחכיתי לערב.

והערב הכאיב, כי לא הביא את הרוח

המרגיעה וחזרתי וחכיתי שוב למחר.

וכך חוזר חלילה: עם שחר לבוקר, בבוקר

לערב, בערב ללילה של תרדמה -

ובאו הנדודים.

מה נעשה בחדרו?

אולי ידע כי יתכן ולא יחזור, אך היה זה
צו פנימי בהול, דחוף לרוץ, להילחם למען
הצל את מולדתו...
אך מה לעשות בחדרו...
פחד תוקף אותך עם כניסתך אליו.
כאב צורב חונק, הולם ומכה.
כל חפץ מעביר לנגד עיניך תקופה שבחיו.
כמה נעים היה. כמה יפה, אז כאשר קנית
אופניים, כאשר קנית לר אקורדיון. כאשר
התכונן לנסיעה לחו"ל, כאשר שגן את
ההפטרה. כאשר...
וכאשר...
וכל זה לעולם לא יחזור בזכרונות
משותפים עמו, רק לבדך בשבתך ליד
שלחנו.
לא אכנס לחדרו, אברח...
לאן?

כיצד להכנס לתוכו?
אולי לסגרו ולהשאירו כך כפי שהיה בחייו?
הכל במקומו, לא להזיז ולא להסיט,
להשאירו כפי שאביחי רצה שייראה?
האווירונים על הקיר, הספרים במדפים לפי
הנושאים:
כלכלה, פסיכולוגיה, ספרות יפה,
אווירונאות, אלבומים של הבולים,
של צילומים, כל מגרה וייעודה! המצלמה
ואבזריה: כלי עבודה קלים, סכינים,
מכחולים, דבק להדבקת האווירונים הגזורים
מגייר? ארנקים, מזכרות, תעודות, מכתבים,
מסמכים, מעטפה מעטפה, ארון הבגדים: התלוי תלוי,
המונח מונח.
אולי.. להשאיר עד סוף ימינו, כאילו יום
יבוא ואביחי יופיע וימצא כל דבר במקומו,
כפי שהניחם במוצאי יום-כיפור. ואולי.. מי
יודע.

על קטנות ועל גדולות אהבתיהו

אהבתיו על שאיפתו המתמדת לעשות טוב יותר
אהבתיו על עמידתו האמיצה בעת כישלון
אהבתיו על רמתו המוסרית הגבוהה
אהבתיו על שאיפתו למנוע כאב מחברתו הקשורה אליו
אהבתיו על נכונותו לבוא לקראת הזולת
אהבתיו על ענוותנותו הגדולה-שלנו היתה מקור גאווה
אהבתיו כשנצחני במשחקי השח-מט
אהבתיו על הברקותיו המהירות והחדות
אהבתיו על ההומור הבריא שבו
אהבתיו על היותו אהוב על חבריו ומשפחתו
אהבתיו על כי הכל גילה לפניי
אהבתיו על כי הסתיר מפניי מה שעלול היה להכאיבני
אהבתיו על כי הצניע דברים שעלולים להחשידו על יחירות
אהבתיו על אהבתו לילדים
אהבתיו על טיפולו המסור בגורי-חתולים בילדותו
אהבתיו על שפע האהבה שקרנה ממנו אלינו
אהבתיו על אהבתו את שרי בחיבוקים

אהבתיו על כי היה בני
אהבתיו על היותו נאה ועיניו כעיניי
אהבתיו על כי היה חייבני ופיקח
אהבתיו על כי היה סלחן וטוב-לב
אהבתיו על אהבתו לספר
אהבתיו על אהבתו ללימודים
אהבתיו על סקרנותו המתמדת
אהבתיו על כי אהב להתווכח ונימוקיו חוצבו כברזל
אהבתיו על כי מילא חייו זנוכן עשיר
אהבתיו על כי מילא את הבית בחדווה
אהבתיו על נפשו הפיוטית ונטייתו המוסיקלית
אהבתיו על כי נשא נפשו אל רום-לאווירונים
אהבתיו על שאיפתו המתמדת להגיע ליותר
אהבתיו על תחושתו היפה לא לשאוף אל מעבר לניתן
אהבתיו על כי מעולם לא קנא במי שיש לו יותר ממנו
אהבתיו על עמידתו המוצקת על הקרקע
אהבתיו על כי כל שעשה - עשה במסירות, באהבה

אהבתיו על כי אהב את מניה בלטיפה
אהבתיו על כי ליטפני באהבה
אהבתיו על כי היה חלק ממני
אהבתיו על כי היה הרבה כמוני

אהבתיו על כי בצעירותו עלה עלי בבגרותי
כה אהבנוהו
אהבתיו
כה

אחי היקר לי

אבי אחי אביחי,
למה זה אינך עוד חי?
ותמיד תשאר כעשת חי.
נולדת ילד כה יפהפה,
וצחוק היה לך מלוא הפה.
עיניך היו גדולות וחזמות,
ושערות ראשך ערמות ערמות.
נעשית רם קומה,
ועטרה אותך בחן גומה.
טיסנים אהבת מאוד,
ובנית מאות מלאי-הוד.
לגדנ"ע אויר תמיד התנדבת,

ולחיל האויר כל כך שאפת.
דוקא שם רק חלקית - הדרך שרתת.
ולחיל השריון לבסוף גוייסת.
היית חייל ובן נאמן,
וקשר היה לך כל הזמן
עם חבריך, חברותיך ומשפחתך,
עד אשר תפס אותך מר גורלך.
ביום הולדתי נעלמת לנו,
מי יספר מדוע ולמה?
תזכר לעולם ותחסר לכולנו,
ואינך יודע עד כמה.

שרי

דברים ב"ד לבנים" בעצרת הזכרון (18.9.1984)

כולנו נאחזים בכל אביזר ועצם של חללינו - אלבומים וצילומים, כתביהם ומאמריהם, יצירותיהם ומכתבים שנותרו אחריהם, או שידידיהם שולחים אלינו, כל אלה מעלים זכרונות, כאילו הם עומדים לפנינו כמו אז, ואין אנו יכולים להיפרד מהם.

הנה באים חבריהם וחברותיהם, מבויישים ונכלמים ומעלים זכרונות בככי אילם על תקופות חי-ילדות ונעורים, בגרות וגברות.

אלה מביאים לתודעתנו כי לא ייתנו עוד ריחם זרי-פרחים שטיפחו, וקטפו בנינו בכפרים שלנו, וארגטלי-הפרחים בבית, לא יקרינו בשלל צבעיהם.

הקמילה בטרם עת נגורה עליהם, כי בטרם-עת גזו חייהם של הצעירים. לא תלטף עוד יד-רכה כקטיפה - את ראשו המתולתל של בן, בת ורעיה אהובה.

לא תנגב עוד יד אוהבת דמעות-כאב של עיניים נוגות. לא יהדהד עוד בין כותלי-הבית קול צחוק המצלצל

כבוד ראש-הממשלה מר יצחק רבין
אדוני ראש העיר מר טדי קולק
נציגות צה"ל הכואבת את כאבינו
משפחת השכול

כאשר הנביא חבקוק ניבא כי אבן מקיר תזעק, הבין כנראה שדלה לשוננו להביע במילים את צערו של אדם המלווה אותו מאז אסונו ועד יום מותו.

אנו עומדים על-יד הקברים, פיזית ונפשית, ומתהלכים בנתיבים ללא דרך ומוצא, ואין "הזמן", כמקובל לשמוע מפי ידידים - מסוגל להפיג את כאבנו ולנחם אותנו.

הזמן אינו פועל עלינו, ואינו מסוגל לייבש את דמעותינו. לא משנה אם החללים נפלו לפני זמן רב, או בפגיעו רצחני במועד כלשהו. כל קורבן - כעקדת יצחק - חי, מתריס, מרעיד וכואב כאילו זה קרה היום.
הפצעים ממאנים להגלד.

כפעמוני-רימון של ספר-התורה בבית-הכנסת.
לא ייקראו עוד פתקי-סתר של בן-לבת או בת-לבן המביעים
רגשי חברות ורעות של אמת.
לא ירהיבו עוד את עיני הצופים הציורים של האומנים
לעתיד, שהמוות האכזרי קטע עולמם בדמי-חייהם.
ההורים, האישה, הילדים ממשיכים לעמוד על-יד החלון
וצופים לראות את הבן, הבעל, האח, והאב, שבים לחופשה
של שבת ופתאום נייעורים מאשליית כזב.
לא יעמדו עוד הורים מתחת לחופה כשעיניהם זולגות
דמעות גאוה ושמחה.
נחרבו עולמות של חן, של יופי, של יצירה וחדוות-חיים. בן

רגע התנפצו חלומות לרסיסים.
מי יתן ביטוי לכאב, לשכול ומי ינחמנו?
אולי המודעות שקורבנותיהם לא היו לשווא, ולא הייתה
ברירה אחרת, אולי אלה יהוו לנו נחמה פורתא, ונחיה עם
התרפקות על העבר עד סוף חיינו.
וכך כתב המשורר טשרניחובסקי בשיר "ראי אדמה":
הא לך הטובים בבנינו, נוער טהר חלומות.
ברי-לב, נקיי כפים / אין לנו טובים מכל אלה / את
הראית? ואיפה? ברוך קורבנם בסוד המוות, כיפר חיינו
בהוד,
כי היינו בזבזנים עד מאוד.

דברים ביום הזכרון, לחללי יום הכיפורים, בהר הרצל. י"ג בתשרי תשנ"ה, (18.9.94)

מבוכה ואי-שקט, והשלוחה אינה שוררת במעוננו. יש וכתוצאה מן האסון מזניחים, בשגגה, את חינוכם של הילדים שנותרו במשפחה. ויש שמפנקים יתר על המידה את צאצאיו, אבדו קני-המידה להתנהגות נאותה, לעיתים פורצות ללא סיבה מריבות בבית - ואיש אינו יודע למה. נשתנו ללא הכר סדרי-הבית. לעיתים נהפך הבית לכעין מוזיאון. כל חפץ שמוכיר את חללינו נעשה יקר - עטים, יומנים, תעודות, צילומים, מכתבים - אנו מתרפקים עליהם ומזדהים אתם. ולעיתים יש רתיעה מכל המזכיר את הבן ונוצר מחסום מלהתקרב לחררו, ולא יודעים איך וכיצד להתגבר על הרטט והצמרמורת שאוחזת בנו בפגישה מחודשת זו. עשרים ואחת שנה חלפו ועדיין פרוס צל כבד על כל התנהגותנו. השמחות בבית ובמשפחה, שבאופן טבעי מתקיימות עם חלוף השנים, מהולות בעצב ובצער.

אדוני ראש הממשלה/ מכובדיי/ קברניטי האומה/ משפחת השכול. 21 שנה עברו מאז היום המר והנמהר, ועדיין עומדות לנגד עיני משפחות השכול, התמונות המועזעות, כאילו קרה זה אתמול. 10 ימים לפני מלחמת יום-הכיפורים קראנו בפרשת "וירא" את סיפור העקידה. חלק מאתנו גם הביא כמו ידיו את בנו, במוצאי יום-כיפור לטרמפידה, חשבנו אז בעמקי נפשנו אולי יישנה סיפור העקידה, והמלאך הטוב יעצור את המאכלת השלופה - בצורה כלשהי פגז, כדור, מוקש, טיל... ויישמע הקול האלוהי המצווה: "אל תשלח ידך אל הנער ואל תעש לו מאומה". אך הקול נדם, והמלאך לא הופיע, והאסון קרה ומאז השתנו סדרי בראשית כפי שהשתנו בכל המלחמות והמאבקים מאז ראשית התישבותנו, זה מאה שנה: הורים מבכים את בניהם, ילדים מנחמים את הוריהם, בבית

היכן ראייתם חגיגת בר-מצוה או בת-מצוה ללא נוכחות האב.

איפה פגשתם בת מבקשת מהוריה שיסלחו על שיקומה ומתלבטת איך להסביר לטף את בואו של אב חדש. איזה חזיתם באלמנות צעירות עולות על קבר אהוביהן לשעבר, מתוודות ומבקשות סליחה ששיקום חייהן לא ייחשב לבגידה.

מי פילל שאישה מתנצלת על צעדיה הטבעיים לבנות חיי אושר? האין כל אלה הפרה של סדרי-בראשית. 21 שנה אנו מנסים להסתיר את אסוננו, מבקשים שלא לעורר רחמים ולא להפגין מסכנות - אבל בלבנו מפכים צער, יגון ודמעות.

כל בן-אדם נידון למוות עם היוולדו, אך מתי? לנו נראה שאין חדלון-סופי, אנו מכוננים לעצמנו יד לחיי נצח, ברמיזנו אנו מזמינים את חללינו לשיג ושיח, לשהות עמנו בכל הווי חיינו.

אדריכל מדינתנו, בן-גוריון, בספרו "מלב אל לב" שבו הוא מנחם את ההורים השכולים אומר:

"אומה יכולה אולי להתנחם בכניה, אבל ללב אם בוכה במסתרים לילד - טיפוחיה, לזה שכה אהבה נפשה אין ניחומים ואף-על-פי כן, תחזקנה ידיכם".

האומה מתנחמת בכניה, והיא מתגאה כמות גיבוריה, היא מציינת את מסירות-הנפש של הנופלים, ומחנכת לאורה. האומה המזדהה עמנו מוצאת ניחומים באימרה: "קרבנם לא היה לשווא" אך אנו ממאנים להתנחם, כי מרגישים בחסרונם של יקירינו יום-יום, שעה שעה, ובכייה במסתרים מלווה אותנו גם כשאין דמעות זולגות מעינינו..

ביום העשרים ואחת למלחמת יום-הכיפורים ולאור האירועים בשנה זאת אולי תהא זאת חצי נחמה לנו ולכל עם-ישראל, שאל יתוספו הורים שכולים, ולא יאלצו לחוות את אשר חווים אנחנו כל השנים.